

**SINIF YÖNETİMİ İÇİN BİR SOSYAL AĞ
UYGULAMASI GELİŞTİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Cemil GÜNDÜZ

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Sinan YÖRÜK

**İNTERNET VE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ
YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

Eylül, 2014

Bu tez çalışması 13.FEN.BİL.07 numaralı proje ile Afyon Kocatepe Üniversitesi
Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SINIF YÖNETİMİ İÇİN BİR SOSYAL AĞ UYGULAMASI
GELİŞTİRİLMESİ

Cemil GÜNDÜZ

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Sinan YÖRÜK

İNTERNET VE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ YÖNETİMİ
ANABİLİM DALI

Eylül, 2014

TEZ ONAY SAYFASI

Cemil GÜNDÜZ tarafından hazırlanan “Sınıf Yönetimi İçin Bir Sosyal Ağ Uygulaması Geliştirilmesi” adlı tez çalışması lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca 01/09/2014 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **İnternet ve Bilişim Teknolojileri Yönetimi Anabilim Dalı’nda YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Sinan YÖRÜK

Başkan : Yrd. Doç. Dr. Sinan YÖRÜK
A.K.Ü. Eğitim Fakültesi,

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ertuğrul ERGÜN
A.K.Ü. Eğitim Fakültesi,

Üye : Doç. Dr. Ahmet GAYRETLİ
A.K.Ü. Eğitim Fakültesi,

Afyon Kocatepe Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun
...../...../..... tarih ve
..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

.....
Prof. Dr. İbrahim EROL
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

15/09/2014

Cemil GÜNDÜZ

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

SINIF YÖNETİMİ İÇİN BİR SOSYAL AĞ UYGULAMASI GELİŞTİRİLMESİ

Cemil GÜNDÜZ

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

İnternet Ve Bilişim Teknolojileri Yönetimi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç Dr. Sinan YÖRÜK

Günümüzün en sık kullanılan internet araçlarından birisi şüphesiz sosyal ağ siteleridir. Sosyal ağlar ilk ortaya çıktıklarından bu yana eğitsel bağlamda kullanımları tartışılır olmuştur. Özellikle oyunlar, uygulamalar gibi dikkat dağıtıcı özelliklerinin olması, gelen çok sayıda uyarıcı nedeni ile eğitsel içerikten öğrencilerin çok çabuk kopabilmeleri, öğrenci - öğretmen ilişkisinde farklı yanlış anlaşılmalara neden olabilmesi gibi nedenler sosyal ağ sitelerinin eğitimde kullanımını kısıtlandırmaktadır. Bu nedenlerden ötürü günümüz çevrimiçi eğitiminde, sosyal ağların bu sınırlılıklarının aza indirildiği ve bunun yanı sıra da öğrenme yönetim sistemlerinde yer alan eğitsel özellikleri de bünyesinde barındıracak ortamlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesinde şu an en uygun ortamlar eğitsel sosyal ağ siteleri olarak görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı sınıf yönetiminde kullanılmak üzere bir sosyal ağ sitesi geliştirilmesi ve ardından bir grup öğrenci tarafından kullanılması sağlanarak eğitsel kullanımının ve kullanılabilirliğinin test edilmesidir. Çalışma kapsamında www.mavikurdele.net adresinden erişilebilen, öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik bir eğitsel sosyal ağ sitesi geliştirilmiştir. Geliştirilen sosyal ağ öğrenme yönetim sistemlerinde yer alan ödevler, sınavlar, dosya paylaşımı özelliklerinin yanı sıra sosyal ağların karakteristik özelliklerini de bünyesinde taşımaktadır. Geliştirme sürecinin sonunda eğitsel sosyal ağ 2013-2014 eğitim öğretim yılı 2. Döneminde Uşak ilinde bir ortaöğretim kurumundaki 51 öğrenci ile deneysel desenlerden tek grup son test modelinde 6 hafta süre ile test edilmiştir. Çalışma sonrasında veriler sosyal ağların

eğitsel kullanım ölçeği, sosyal ağ kullanışlılık anketi ve eğitsel sosyal ağ log verileri aracılığı ile toplanmıştır. Verilerin incelenmesinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır.

Çalışma sonucunda geliştirilen eğitsel sosyal ağ sitesini kullanan öğrenciler eğitsel sosyal ağın iletişim, işbirliği ve kaynak ve materyal paylaşımı konusunda kullanılabileceğini, kullanımının kolay olduğunu ve tasarım olarak kendi yaş gruplarına uygun olduğu görüşünü belirtmişlerdir.

2014, xii + 70 sayfa

Anahtar Kelimeler: Sosyal Ağ Siteleri, Sosyal Ağlar, Sınıf Yönetimi, Eğitsel Sosyal Ağlar, Web 2.0

ABSTRACT

M.Sc Thesis

DEVELOPING AN EDUCATIONAL SOCIAL NETWORKING SITE FOR CLASSROOM MANAGEMENT

Cemil Gündüz

Afyon Kocatepe University

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Internet and Information Technologies Management

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Sinan Yörük

Undoubtedly one of today's most commonly used Internet tools are social networking sites. Educational usage of social network is always controversial from the beginning. This usage is limited by reasons like; distracting features like games and applications, too many stimulants causing to leave educational content, misunderstandings in the student and teacher relationship. Because of these reasons, today's online learning needs new environments that decreases these limitations and has the learning management systems' educational capabilities. To achieve this, educational social networking sites are seen as the most convenient environments.

The purpose of this study is to develop an educational social networking site for use in classroom management and then test it on a group of students to determine educational and general usability. In this research, an educational social networking site has been developed and published on www.mavikurdele.net for educators, students and parents. The educational social networking site which was developed in this study, has learning management systems' educational features like assignments, quizzes and file sharing as well as the social networking sites' characteristics. At the end of the developing process, the educational social networking site has been tested on 51 students from a high school in Uşak province of Turkey for six weeks. One shot case study method has been used and the data collected by scale of social networks' educational use, educational social network student usability opinion survey and log records of the site. Descriptive statistics are used in data analysis.

As a result, students who used educational social network expressed that the educational features of social networking sites is useful for communication, collaboration, sharing of educational materials, and has appealing design for that age group.

2014, xii + 70 pages

Key Words: Educational Social Networks, Web 2.0, Social Networking Sites, Classroom Management

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın her aşamasında yapmış olduğu büyük katkılarından dolayı tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Sinan YÖRÜK'e, verilerin analizinde yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç Dr. Güzin MAZMAN'a, tez yazımı öncesi ve süresince manevi desteklerini eksik etmeyen Uşak Üniversitesindeki arkadaşlarıma, eğitimim süresince her konuda önerileriyle yardımlarını gördüğüm hocalarıma teşekkür ederim.

Ek olarak araştırmamızı 13.FEN.BİL.07 proje numarası ile maddi desteğe layık gören Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi'ne ve araştırmanın uygulamasını yürüten Öğretmen Sn. Zühre ŞAFAK'a ve uygulama öğrencilerine teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırma süresince bana katlanan ve hep sabırla yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini sürekli devam ettiren eşime ve aileme de ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

Cemil GÜNDÜZ

AFYONKARAHİSAR, 2014

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
ÖZET	i
ABSTRACT	iii
TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	vi
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	x
RESİMLER DİZİNİ	xii
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Çalışmanın Amacı	3
1.2 Çalışmanın Kapsamı	3
2. LİTERATÜR BİLGİLERİ	4
2.1 Sınıf Yönetimi	4
2.1.1 Etkili Sınıf Yönetimi.....	5
2.1.2 Sınıf Yönetiminin Boyutları	6
2.1.2.1 Sınıfın Fiziksel Düzeni	6
2.1.2.2 Sınıf Yönetiminde Plan - Program Etkinlikleri	9
2.1.2.3 Sınıfta Zamanın Etkili Kullanımı	10
2.1.2.4 Sınıf Yönetiminde İletişim	11
2.1.2.5 Sınıfta Davranışların Yönetimi.....	13
2.2 Web 2.0	14
2.3 Sosyal Ağlar	16
2.4 Sosyal Ağların Eğitimde Kullanımı	21
3. MATERYAL ve METOT	25
3.1 Araştırma Modeli	25
3.2 Ortamın Geliştirilmesi.....	26
3.2.1 Yazılım Gereksinimlerinin Belirlenmesi.....	28
3.2.2 Analiz	37
3.2.3 Tasarım	38
3.2.4 Kodlama	38
3.2.5 Test	38
3.2.6 Kullanım ve Bakım.....	39

3.2.7 Uygulamanın İşleyişi.....	39
3.3 Veri Toplama Araçları	41
3.3.1 Sosyal Ağların Eğitimde Kullanım Ölçeği	42
3.3.2 Sosyal Ağ Kullanışlılık Anketi	42
3.3.3 Eğitsel Sosyal Ağ Kayıtları.....	42
4. BULGULAR	44
4.1 Sosyal Ağın Eğitimde Kullanımı İle İlgili Bulgular	44
4.2 Sosyal Ağın Kullanışlılığı İle İlgili Bulgular	45
4.3 Sosyal Ağ Kayıtlarından Elde Edilen Bulgular.....	52
5. TARTIŞMA ve SONUÇ	55
5.1 Sonuç.....	55
5.2 Öneriler.....	57
5.2.1 Eğitimcilerle Öneriler	57
5.2.2 Araştırmacılara Öneriler	58
6. KAYNAKLAR.....	59
ÖZGEÇMİŞ.....	66
EKLER	67
Ek 1. SOSYAL AĞ EĞİTSEL KULLANIM ÖLÇEĞİ.....	67
Ek 2. SOSYAL AĞ KULLANIŞLILIK ANKETİ.....	68
Ek 3. UYGULAMA İZİNLERİ	69

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalar

ÖYS	Öğrenme yönetim sistemi
SAS	Sosyal ağ sitesi

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 2.1 Sık kullanılan sosyal ağ sitelerinin kuruluş yılları	19
Şekil 2.2 2005-2013 Yılları arasında yaşlara göre sosyal ağ kullanım oranı	20
Şekil 2.3 Yaşlara göre sosyal medya kullanım oranı	23
Şekil 2.4 Sosyal medya araçlarının farklı görevlerin gerçekleştirilmesinde kullanım oranları	24
Şekil 3.1 Şelale yazılım geliştirme modelinde aşamalar	26

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 1.1 Sosyal ağlar ve ÖYS'lerin karşılaştırmalı özellikleri.....	2
Çizelge 2.1 Web 2.0 öncesi web sayfaları ve Web 2.0 aracı olarak karşılıkları	15
Çizelge 4.1 Sosyal ağ eğitimde kullanımı ölçeğine verilen cevapların ortalamaları	44
Çizelge 4.2 Faktörler bazında ölçek maddelerinin ortalamaları.....	45
Çizelge 4.3 “Sosyal ağa kolaylıkla üye olabildiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı.....	45
Çizelge 4.4 “Sosyal ağın özelliklerini öğrenmede zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	46
Çizelge 4.5 “Sosyal ağın özelliklerinin kullanımında zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	46
Çizelge 4.6 “Sosyal ağın görsel tasarımını beğendiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı.....	47
Çizelge 4.7 “İlk kaydolduğunuzda kişisel bilgilerinizi kolayca düzenleyebildiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	47
Çizelge 4.8 “Grup içinde paylaşım yaparken zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	47
Çizelge 4.9 “Öğretmeninize kolaylıkla mesaj gönderebildiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	48
Çizelge 4.10 “Sosyal ağdaki anket sistemini yararlı buldunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	48
Çizelge 4.11 “Ödev gönderirken zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	49

Çizelge 4.12 “Sınavlarda sistemden kaynaklanan zorluk yaşadınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	49
Çizelge 4.13 “Sistemde var olan kurdele ile ödüllendirme sistemini beğendiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	49
Çizelge 4.14 “Sosyal ağdaki etkinlikler özelliğini yararlı buldunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	50
Çizelge 4.15 “Mobil cihazınız ile sosyal ağa bağlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	50
Çizelge 4.16 “Mobil cihazdan paylaşımda bulundunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı.....	51
Çizelge 4.17 “Mobil cihazdan bağlanmayı yararlı buldunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı	51
Çizelge 4.18 Günler ve saatler bazında eğitsel ağa bağlanma sayıları.....	52
Çizelge 4.19 Haftanın günleri bazında yapılan paylaşım sayıları	53
Çizelge 4.20 Haftanın günleri bazında yapılan yorum sayıları	53

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim 3.1 Sosyal ağda bir grubun ana ekranı	29
Resim 3.2 Eğitsel sosyal ağda bir kullanıcının profil sayfası	30
Resim 3.3 Sosyal ağda etkinlikler sayfası.....	31
Resim 3.4 Bir kullanıcının kütüphanesindeki dosyaların görünümü	31
Resim 3.5 Yapılan bir sınavın öğrenciye grup içerisindeki görünümü.....	32
Resim 3.6 Grup içerisinde yayınlanan bir ödevin öğrenciye görünümü.....	32
Resim 3.7 Öğrencinin aldığı ödüllerin (kurdele) profilindeki görünümü	33
Resim 3.8 Öğrenci tarafından cevaplandırılmış bir anketin grupta görünümü	33
Resim 3.9 Sosyal ağın ana ekranının masaüstü bilgisayarlar ve daha büyük ekranlarda görünümü	34
Resim 3.10 Sosyal ağın ana ekranının tablet bilgisayarlardan görünümü	34
Resim 3.11 Sosyal ağın ana ekranının cep telefonlarından görünümü	35
Resim 3.12 Grup içerisinde ders ile ilgili paylaşılmış bir video	36
Resim 3.13 Öğretmen tarafından paylaşılmış bir resim ve aldığı yorumlar	36
Resim 3.14 Öğretmenin öğrencilerin gönderilerini onayladığı bildirimler bölümü	37
Resim 3.15 Gruba katılmış öğrencilerin yer aldığı öğrenci listesi.....	37
Resim 3.16 Öğretmen kaydı yapmak için doldurulması gerekli form	39
Resim 3.17 Kullanıcı kaydından sonra ilk girişte doldurulması gereken bilgiler.....	40
Resim 3.18 Eğitsel sosyal ağa kayıtlı olmayan öğrencinin davet edilmesi	40
Resim 3.19 Bir gruba davet edilen öğrencilere giden davet e-postası	41

1. GİRİŞ

Son yıllarda teknolojideki hızlı değişimler eğitimi de kökten değiştirmektedir. İnternetin eğitim amaçlı kullanımı ile ilgili ilk araştırmalar 90'lı yılların ortalarına dayanır. Windschitl (1998), web'in eğitim aracı olarak kullanılmasını incelediği araştırmasının üzerinden geçen sürede internetin erişim ve kullanım şekilleri bakımından köklü değişiklikler yaşanmıştır. Örneğin Kohut (1999) tarafından 1998'de %12 olarak belirtilen yetişkinlerin günlük internete girme oranı 2014 yılı itibarı ile %87'lere ulaşmıştır. Benzer oranlar bilgisayar sahibi olma ve evden internet kullanmada da görülebilir (Fox and Rainie 2014).

Benzer şekilde internetin eğitim amaçlı kullanımına bakıldığında ilk dönemlerde sadece bir araştırma ve bilgiye erişim kaynağı gibi görülen internet, artık iletişim, sosyalleşme, dijital kimlikler oluşturma ve yürütme gibi birçok farklı amaçla kullanılmaktadır (Greenhow *et al.* 2009).

Çevrimiçi öğrenme, e-öğrenme, web tabanlı öğrenme gibi kavramlar genel olarak eğitimde internet kullanımını ifade eder. Eğitimde internet kullanımının ilk yıllarında bilgisayar kullanılarak yapılan bu eğitimlerin getirdiği imkânlar sınırsız görünmekteydi. Özellikle her yerde, her zaman ve herkes için sağlanan bu imkânlar çevrimiçi öğrenmeyi cazip kılan özellikler olmuştur (Ebner 2007).

Tıpkı web 2.0 öncesi internette olan dönem gibi e-öğrenmenin de bu ilk döneminde bireyler arası iletişim ve etkileşimden ziyade öğrenci ve bilgisayar etkileşimi dikkate alınmıştır. Bu dönemde klasik öğrenme materyalleri, bilgisayar destekli animasyonlar, simülasyonlar ve diğer çoklu ortam içerikleri ile zenginleştirilerek öğrenme yönetim sistemleri aracılığı ile öğrenciye sunulmuştur.

Öğrenme yönetim sistemleri (ÖYS), öğrenmeyi daha etkili hale getirmek için değil, ders materyallerini öğrencilere daha etkili sunmak için geliştirilmiş ortamlardır. Ayrıca ÖYS'ler bireysel öğrenme için değil, belirli dersler için hazırlanmış ortamlar olmaları, bireylerin kendi öğrenmelerini düzenlemelerinden ziyade eğitim kurumunun müfredatını takip etme zorunluluğu getirmektedir (Maloney 2007). Benzer şekilde

ÖYS’lerde var olan sosyal ortamların da kullanım oranı oldukça düşüktür. ÖYS’lerin sahip oldukları forum ve mesajlaşma gibi özellikleri soru-cevap tarzında bir sosyalleşmenin ötesine geçememektedir (Brady *et al.* 2010). Bu nedenle ÖYS’lerde, öğrencilerin belli bir konu üzerinde çalışmalarına imkân tanıyan; bilgi üretimine, paylaşımına ve karşılıklı ilişkilere izin veren; öğrenme ağı adındaki sosyalleşme ortamlarına ihtiyaç duyulmaktadır (Pugliese 2012).

Öğrenme yönetim sistemlerinin bahsedilen eksik yönleri araştırmacıları yeni arayışlara sevk etmiştir. Her yeni teknolojinin hem öğrenene anlamlı olması hem de pedagojik olarak etkili olarak eğitimde kullanılmasını sağlamak için sürekli araştırmalar yapılmaktadır (Toetenel 2014).

Günümüzde eğitim amaçlı kullanımda gelecek vaat eden popüler ortamlardan birisi de sosyal ağ siteleridir (Educause 2007). Sosyal ağ siteleri, klasik öğrenme yönetim sistemlerine göre daha fazla sosyalleşme ve bireyler arası sosyal ağlar oluşturma imkânı sağlar (Brady *et al.* 2010). Sosyal ağ siteleri öğrencileri çevrimiçi topluluklar oluşturma ve öğrenmeyi sınıf ve okul sınırlarının dışında da devam ettirmeleri için cesaretlendirir (Smith 2009). Sosyal ağlar ve ÖYS’ler arasındaki farklılıklar Çizelge 1.1’de belirtilmiştir (Smith 2009).

Çizelge 1.1 Sosyal ağlar ve ÖYS’lerin karşılaştırmalı özellikleri

Özellikler	Sosyal Ağ	Klasik ÖYS
Forum	Var	Var
Blog	Var	Var
Çoklu Ortam Paylaşımı	Var	
Mesajlaşma	Var	Var
Wiki		
Sohbet	Var	Var
Takvim	Var	Var
Etiketleme	Var	
Gruplar	Var	
Arkadaşlar	Var	
Profil Sayfaları ve Profil Özelleştirme	Var	
Dosya Paylaşımı		Var

1.1 Çalışmanın Amacı

Var olan öğrenme yönetim sistemlerinin sosyal boyutunun kullanım sınırlılıkları ve sosyal ağların gün geçtikçe yaygınlaşan eğitsel kullanım boyutundan yola çıkarak bu araştırmada, var olan sosyal ağlar ve öğrenme yönetim sistemlerinin eğitsel özelliklerini değerlendirip, bu özellikler doğrultusunda bir sosyal ağ geliştirmek ve ardından da bu sosyal ağın bir grup öğrenci tarafından kullanılması sağlanarak eğitim amaçlı kullanımının yararlarının incelenmesi hedeflenmiştir.

Araştırma 2013- 2014 eğitim öğretim yılında Uşak ili Anadolu İmam Hatip Lisesi 9. Sınıf öğrencilerinden oluşan 51 öğrenci, Tarih dersi ve 6 hafta süre ile sınırlıdır. Araştırmaya katılan 51 öğrencinin 11 tanesinden ölçek ve anket aracılığı ile veri toplanamaması bir diğer sınırlılık olarak bahsedilebilir.

Araştırma süresince şu sorulara cevaplar aranmaktadır:

- Sınıf yönetiminde kullanılmak üzere geliştirilen bir sosyal ağın eğitimde iletişim, işbirliği ve kaynak / materyal paylaşımı konularında kullanılabilirliği ne düzeydedir?
- Geliştirilen sosyal ağ öğrenciler tarafından tasarımsal ve kullanım kolaylığı açısından yeterli bulunmuş mudur?

1.2 Çalışmanın Kapsamı

Bu çalışma beş ana bölümden oluşmaktadır. Giriş başlığı altında çalışma ile ilgili genel bilgiler yer almaktadır. Literatür başlığı altında çalışmanın kuramsal çerçevesine yer verilmiştir. Materyal ve metot kısmında çalışmada geliştirilen sosyal ağın geliştirilme aşaması, uygulama süreci hakkında bilgiler bulunmaktadır. Bulgular başlığı altında sosyal ağın uygulaması sonunda elde edilen verilerin analizleri ve sonuçları yer almaktadır. Sonuç ve öneriler başlığında ise elde edilen bulgular ve sonraki çalışmalar için önerilere yer verilmiştir.

2. LİTERATÜR BİLGİLERİ

2.1 Sınıf Yönetimi

Sınıf, kavram olarak benzer özelliklere sahip bireylerin bir araya gelerek oluşturdukları grupları ifade etmektedir. Okullar içerisinde yer alan sınıflar da yaş, eğitim durumu akademik bilgi düzeyi açısından benzer grupları ifade eder (Başar 2011). Turan (2012), sınıfın tanımını “Öğrencilerin birlikte oldukları, bireysel ya da grupla öğrenme yaşantılarının gerçekleştiği bir yaşama ve öğrenme yeri” olarak ifade etmiştir.

Başar (2011), sınıf yönetimini: “Hazır bulunuşluluk düzeyleri benzer insan grubunun yönetilmesi” olarak tanımlamış ve “içinde öğrenmenin gerçekleştiği bir çevrenin oluşturulabilmesi için gerekli olanak ve süreçlerin, öğrenme düzeninin, ortamının, kurallarının sağlanması, sürdürülmesi; öğretmen ve öğrencilerin çalışma engellerinin en aza indirilmesi, öğrenme zamanının uygun kullanılması, etkinliklere öğrencilerin katılımının sağlanması olarak aktarmıştır.

Turan (2012) ise öğrenciler arasındaki benzerliklerin yanında varoluşlarından gelen ve yetiştikleri çevreden edindikleri farklılıklara da dikkat çekerek, bir sınıf atmosferi geliştirilmesini ve bu atmosfer içerisinde sınıfın bir orkestra gibi yönetilmesi gerektiğini belirtmiştir. Sınıf yönetiminin tanımını ise “sınıf içi etkinlikleri öğrenme odaklı olarak etkili bir biçimde düzenleyip sürdürme ve öğrenci davranışlarına rehberlik etme süreci” olarak yapmıştır.

Celep (2008)’e göre sınıf yönetimi, öğrencilerin kendi kendilerini anlamalarını, değerlendirmelerini ve kontrol etmelerini sağlayan bir araçtır. Balay (2009)’a göre sınıf yönetimi etkili öğrenmenin gerçekleşmesini sağlamak üzere sınıf etkinliklerinin öğrenciler için öğrencilerle birlikte yönetilmesidir.

Tüm bu tanımlardan hareketle sınıf yönetimi, “öğrenmenin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak için sınıf içi ve sınıf dışındaki tüm öğrenme ile ilgili faaliyetlerin öğretim sürecinin diğer paydaşlarının da görüşleri alınarak düzenlenmesi ve geliştirilmesi” olarak tanımlanabilir.

2.1.1 Etkili Sınıf Yönetimi

Sınıf yönetiminin temel amacı öğrencilerin öğrenme sürecinin keyifli hale getirilmesi ve daha iyi bir öğrenmenin sağlanabilmesidir (Turan 2012). Öğrenmenin kalıcı olabilmesi ve etkili bir eğitim gerçekleştirebilmek için ise öncelikle sınıfın etkili bir biçimde yönetilmesi gerekmektedir. Araştırmalar sınıf yönetimi becerilerini etkili bir biçimde sergileyen öğretmenlerin, öğrencilerin akademik başarılarında olumlu etkileri olduğunu göstermektedir (Peker ve İnandı 2011).

Olumlu bir sınıf ortamının oluşmasında öğretmen ve öğrencinin geçmiş yaşantıları, öğrenim geçmişleri, sosyo-ekonomik düzeyleri, aile ortamı, eğitim plan ve politikaları, derse olan ilgi ve güdülenmişlik düzeyleri gibi birçok değişken etkilidir. Bu değişkenlerin en önemlisi ise öğretmenin insani ve mesleki özellikleridir. Öğretmenlerin sınıflarını etkili bir biçimde yönetebilmeleri için öncelikle kendilerini ardından da içinde bulundukları toplumun sosyal, ekonomik, kültürel, siyasi değişkenlerini çözümleyebilmeleri gerekmektedir (Turan 2012). Öğretmenin yeterlilikleri artırılmadıkça ve bu yeterlilikleri kullanabilmek için ihtiyaç duyduğu mesleğine karşı olumlu bir tutum geliştirmedeği sürece iyi bir sınıf yönetimi sergilemesi beklenemez (Başar 2011).

Olumlu bir sınıf ortamının oluşabilmesi için bir başka gereksinim de sınıfın fiziksel ve psikolojik altyapısıdır. Öğrenciler sınıfta bulunmaktan zevk almalı ve sürekli bir öğrenme güdüsüne sahip olmalıdırlar (Turan 2012). Öğrenciler kendilerini güvensiz hissettiklerinde, sevgi ihtiyacı duyduklarında ve öğrencilerin diğer psikolojik gereksinimleri karşılanmadığı sürece öğrenme tam anlamıyla gerçekleşmez. Böylesi bir durumda yapılan tüm öğretme çabaları da boşa gider (Gordon 1997).

Sınıfta öğretme, çok karmaşık bir ortamda yürütülmesi zorunlu olan zor bir süreçtir. İyi öğretmenlik için lazım olan gereksinimler belki çok zor olmadan sağlanabilir fakat zor olan şey bu gereksinimlerin gerçek sınıf ortamında an be an değişen koşullarda işe koşulabilmesidir (Brophy 1988). Böylesi karmaşık bir ortamda öğretmenler konu ve ders hakkında yeterli akademik bilgiye sahip olmanın yanı sıra öğrencilerini de tanımalı ve her öğrencinin öğrenebileceğini fakat bunun gerçekleşebilmesi için farklı sürelerle

ihtiyaç duyduklarını kabul etmelidirler (Turan 2012). Öğretmenler erken veya geç, kolay veya zor öğrenen öğrencilerle ayrı, normal veya özürlü öğrencilerle ayrı ilgilenmelidir (Başar 2011).

Bunun yanı sıra farklı gelişim dönemlerindeki öğrenciler için de farklı sınıf yönetimi stratejileri belirlenmelidir. Okulun ilk yıllarında öğrenciler kurallara ihtiyaç duyarken zamanla bu azalır ve ergenlikle birlikte yerini kurallara ve yetişkinlerin tavırlarına karşı itaatsizlik göstermeye bırakır. Sonraki yıllarda ise bu itaatsizlik geçer ve derse olan yönelim artar (Başar 2011).

2.1.2 Sınıf Yönetiminin Boyutları

Sınıf yönetimi farklı boyutlar altında ele alınmaktadır. Bunlar sınıfın fiziksel düzeni, plan ve program etkinlikleri, sınıfta zamanın yönetimi, ilişkilerin düzenlenmesi ve davranışların yönetimi olmak üzere 5 grupta incelenmektedir (Başar 2011).

2.1.2.1 Sınıfın Fiziksel Düzeni

Okul çağındaki bireyler zamanlarının büyük bir kısmını okul ortamında geçirmektedirler. Dolayısı ile sadece sınıfın değil okul ortamının eğitim için düzenlenmesi, öğrencilerin kendilerini huzurlu ve güvende hissedebilecekleri şekilde yapılandırılması gerekmektedir. Temel olarak eğitim öğretim ortamlarının sahip olması gereken özellikler şunlardır:

- Eğitim – öğretim plan ve programlarına uygundur.
- Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygundur.
- Öğrenci sayısı ile okul büyüklüğü uyumludur.
- Öğrenciler için ulaşılabilir bir mevkidedir (Işık 2012).

Sınıf etkinlikleri ise okullarda geçirilen zamanın büyük bir kısmını teşkil eder. Aynı zamanda eğitim öğretim etkinliklerinin yapıldığı temel alanlar da sınıflardır. Sınıfın fiziksel değişkenleri üzerinde yapılan her bir değişiklik öğrencilerin öğrenmesi üzerinde doğrudan olumlu veya olumsuz bir etki yapar. Sınıftaki bu değişkenler öğrenci sayısı, ışık ve renkler, ısıtma, akustik ve gürültü, estetik, temizlik ve bakım, havalandırma,

öğrenme köşeleri ve yerleşim düzeni olarak sayılabilir (Başar 2011).

- Sınıfın büyüklüğü: Sınıfların büyüklüğü adına yapılan araştırmalarda sınıf büyüklüğü ile ilgili gruplandırmalarda farklı öğrenci sayıları tercih edilmiştir. Bazı araştırmacılar 16 öğrencinin altını küçük, 16-25 öğrenci arasında olan sınıfları normal, 20-30 arası öğrenci olan sınıfları ise büyük olarak nitelendirirken (Harder 1990, Slavin 1990; akt: Balyer 2011), bazıları da 15-20 öğrenciyi küçük, 20-30 öğrenci arasını normal, 30 üzerini ise büyük (Işık 2012) şeklinde sınıflandırmışlardır. Küçük sınıfların alt sınıflardaki öğrenciler açısından daha verimli olduğu ifade edilmekle beraber (Balyer 2011), öğretmenler için de istenmeyen davranışların kontrolü, öğrencilerin güdülenmesi ve öğrenci başarılarının takibi açısından daha avantajlı olduğu belirtilmiştir (Başar 2011). İdeal öğrenci sayısı için -derse ve öğrenci düzeylerine göre farklılık göstermekle beraber- 15-25 kişilik gruplar önerilmektedir (Yüksel 2013, Balyer 2011). Teyfur ve Çelikten (2009) ise yapılandırmacı yaklaşıma göre sınıftaki en az sayının 30 olması gerektiğini belirtmiş ve bu sayıdan azının sınıf etkinliklerini gerçekleştirmede yetersiz kalabileceğini ifade etmişlerdir.
- Işık: Sınıfların aydınlatılmasında mümkün olduğunca güneş ışığından yararlanılmalıdır. Güneş ışığının yeterli gelmediği durumlarda ise floresan ampüllerden yararlanılmalıdır (Işık 2012). Yapay ışığın düzeyi ayarlanabilir olmalı ve öğrenme nesnelerinde parlama yapmayacak şekilde konumlandırılmasına dikkat edilmelidir (Özden 2009).
- Renk ve Estetik: Öğrenme ile ilgili amaçlara erişmede renklerin de rolü vardır. Renkler hem fiziksel çevrenin estetiğini belirleyecek hem de öğrenciler üzerinde psikolojik bir hazırlık etkisi uyandıracaktır (Özden 2009). Sınıfların renklerinin belirlenmesinde tek renk kullanımından kaçınılmalı, öğrenci özellikleri de göz önünde bulundurularak renk seçimi yapılmalıdır. Özellikle rahatlık hissi veren mavi ve yeşilin tonları kullanılabilir (Işık 2012). Farklı amaçları olan mekânlar için farklı renk kombinasyonları seçilebilir (Başar 2011). Aynı zamanda sınıfta bulunan mobilyalar ve diğer eşyaların da renklerine dikkat edilmeli, sınıfın diğer öğeleri ile

uyumlu olan eşyalar seçilmeli, yeni bir eşya temin edilecekse renk konusunda öğrencilerin de fikirleri alınmalıdır (Tutkun 2008).

- Isıtma: Sınıf içerisinde derse ilginin sürekli olabilmesi için sınıfın ideal bir ısıda bulunması gereklidir. Öğrenmenin tam verimli olabilmesi için ideal sınıf ısısının 20 C° olduğu kabul edilmektedir (Aydın 2011, Başar 2011). Çok soğuk veya çok sıcak ortamlar öğrencinin ilgisinin dağılmasına, sağlık sorunlarına, zihnin gevşemesine neden olabilir (Tutkun 2008, Celep 2008).
- Akustik ve Gürültü: Sınıflarda işitsel öğeler de öğretimin verimliliği açısından oldukça önemlidir. Sınıf ortamında ses, yankı yapmadan alıcıya ulaşmalıdır (Işık 2012). Sınıfta gürültünün kaynağı dışarıdan olabileceği gibi, derse ilgisini yitirmiş, kaygılı, dikkat kaybı yaşayan öğrenciler de olabilir (Teyfur ve Çelikten 2009, Celep, 2008, Tutkun, 2008, Aydın, 2011). Sınıflarda maksimum ses düzeyi 30 db civarında olmalıdır (Otrar *et al.* 2011).
- Temizlik ve Bakım: Sınıflar hem hava temizliği hem de yerlerin ve mobilyalar bakımından temiz olmalıdır (Başar 2011). Öğrencilere temizlik ve kişisel bakım yetisi kazandırılır ise sınıfın sürekli temiz ve düzenli tutulması sağlanmış olur (Teyfur ve Çelikten 2009).
- Öğrenme köşeleri: Sınıflar, içinde yapılacak etkinliklere göre farklı şekillerde bölümlendirilmelidir. Aynı zamanda sınıf içerisinde farklı etkinliklerin yapılabileceği ve öğrencilerin yaptıkları eserleri sergileyebilecekleri bölümler bulundurulmalıdır (Balyer 2011, Tutkun 2008).
- Yerleşim Düzeni: Öğretmenler, sınıfta yapılacak etkinliğe, ders planına ve grup sayısına göre U tipi yerleşim düzeni, küme çalışması düzeni, toplantı masası düzeni, daire yerleşim, grupların gruplanması çalışma düzeni, proje çalışması düzeni veya klasik sıra düzenlerinden birini seçmelidirler (Tutkun 2008, Özden 2009, Otrar *et al.* 2011).

2.1.2.2 Sınıf Yönetiminde Plan - Program Etkinlikleri

Demirel (2007), programı; “öğrenene okul içinde ve dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği” olarak tanımlamıştır.

Bir öğretmen ders için programını hazırlarken;

Türk Milli Eğitimi’nin amaçları,

Programın yapıldığı okul düzeyinin amaçlarını ve

Dersin amaçlarını iyi bilmeli ve bu amaçlara götürücü etkinliklere programında yer vermelidir (Başar 2011).

Başarılı bir program neyin (içerik) nasıl (yöntem ve teknikler) ve niçin (amaç) öğretileceği, öğretim sürecinin kapsayacağı zamanı (süre) ve öğrenmenin ne kadar sağlandığı (değerlendirme) sorularına cevaplar verebilmelidir (Aydın 2011).

Ders programları hazırlanırken öncelikle öğrencilerin ön bilgileri belirlenmeli, ardından da içinde bulundukları sosyal çevrenin özellikleri de dikkate alınarak bir program yapılmalıdır. Yapılan ders programı esnek olmalı, uygulamalara önem vermeli, öğrenci merkezli olmalıdır (Başar 2011).

Eğitim etkinliklerinin yürütülmesinde bir diğer aşama da planlamanın yapılmasıdır. Eğitim tesadüflere bırakılamayacak kadar önemli bir etkinliktir. Bu nedenle eğitime başlanmadan önce planlamanın yapılması gereklidir. Planlama hem yasal hem de eğitsel açıdan zorunludur. Bu yasal zorunluluk Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan Tebliğler Dergisinde belirtilmiştir. Tebliğler Dergisi’nde plan, “önceden belirlenen eğitim hedeflerine ulaşmak için öğretim konusu içinde yer alan etkinliklerden hangilerinin seçileceği, bunların öğrencilere niçin ve nasıl yaptırılacağı, ne gibi yardımcı ve tamamlayıcı kaynak ve araçların kullanılacağı, elde edilen başarının nasıl değerlendirileceği önceden tasarlanıp kâğıt üzerinde saptanmasıdır” şeklinde tanımlanmıştır (Gündüz 2011).

“Eğitimde planlama, önceden belirlenmiş amaçlara ulaşmak için eğitim yaşantıları oluşturma, öğretim yöntem ve tekniklerini saptama, uygulama ve değerlendirme ölçütleri geliştirme etkinliklerini kapsar” (Aydın 2011).

Planlar esnek olmalı, öğrenci düzeyine uygun olmalı, bireysel öğrenmeyi teşvik etmeli, öğrencinin üretkenliğine ket vurmamalı, sürekli ve bütünlük içerisinde olmalı ve mantıksal bir sıra takip etmelidir (Başar 2011).

Eğitimde planların yararları şunlardır:

- a) Planlar, öğretmenin öğretim süreci hakkında düşünmesini sağlayarak öğrenmenin verimini artırır.
- b) Eğitimde farklı görüş ve düşünceleri destekler ve onlara açıklık kazandırır.
- c) Öğrenci ve öğretmenleri düzenli olmaya iter, dağınıklığı önler.
- d) Öğretim sürecinin zamanını ve süresini öğrenci düzeylerini de göz önünde bulundurularak belirlenmesini sağlar.
- e) Değerlendirme etkinliklerinin güvenilir olmasını temin eder.
- f) Düzenli ve iş birliği içinde çalışma alışkanlığı kazandırır.
- g) Öğrencilerin ilgi, istek ve yeteneklerine göre yetiştirilmelerini sağlar.
- h) Eğitim hedeflerine ulaşmak için uygun araç gereç ve yöntem önceden belirlendiği için öğretmenin derse hazırlıklı girmesini sağlar (Aydın 2011).

2.1.2.3 Sınıfta Zamanın Etkili Kullanımı

Eğitim kurumları için diğer tüm kaynaklar gibi zaman da önemli bir kaynaktır. Bu nedenle yapılması gereken her iş ve işlem için ayrılmış belli bir zaman dilimi vardır ve etkili şekilde kullanılabilmesi için önceden belirlenir. Önceki dönem bitmeden bir sonraki eğitim öğretim döneminin ne zaman başlayacağı bellidir. Aynı şekilde derslerin ne zaman başlayacağı, bir dersin süresi, ne zaman ve ne kadar teneffüs yapılacağı, ikili öğretim varsa onun ne zaman başlayacağı gibi konular önceden belirlenmiştir (Karlı 2012).

Sınıfta zamanın etkili kullanımını sağlayan bir diğer boyut da bir önceki başlıkta detaylandırılan plan ve program etkinlikleridir. Sınıfta geçirilen zamanın azami oranda akademik etkinliklere harcanması gerekir (Demirel 2007).

Sınıfta zaman yönetimi denilince akla gelen öğretmen ve öğrencilerin bir ders süresince sınıfta beraber bulundukları 40-45 dk'lık süreler akla gelir (Karslı 2012). Fakat sınıf yönetimini etkileyen zaman tanımı sadece sınıf içerisinde geçirilen süre ile sınırlı değildir. Öğrenci ve öğretmenlerin sınıf dışında ve hatta okul dışındaki iletişimleri öğrencilerin sınıf içindeki davranışlarını dolayısı ile de sınıf yönetimini etkiler (Demirel 2007).

Ders süresinin tamamının ders anlatmak için kullanılması da zamanın etkili kullanılması demek değildir. Öğretmen dersteki zamanın bir kısmını öğrencilere cesaret vermek, sempati ve ilgi göstermek, korkularını dağıtmak ve güven vermek gibi insani konulara harcamalı ve kendisini sevmelerini sağlamalıdır. Seilmeyen öğretmen ve dersler çekilmez olur ve bu gibi bir durumda kalıcı öğrenme gerçekleşemez. İşte asıl zaman kaybı bu durumda gerçekleşir (Karslı 2012).

Ders süresinin etkili kullanılmasında dikkat edilmesi gereken noktalar ise şunlardır:

- Amaçlar ders öncesinde belirlenmeli ve net bir şekilde ortaya konulmalıdır.
- Amaçların gerçekleştirilmesi için sürenin nasıl kullanılmasını belirten bir plan hazırlanmalıdır.
- Öğrenci grubunun özellikleri bilinmeli ve tüm etkinliklerde bu özellikler gözönünde bulundurulmalıdır.
- Dersten önce derste kullanılacak materyaller hazır bulundurulmalıdır.
- Derse zamanında girilmeli, girerken istekli ve neşeli olunmalıdır.
- Ders yılı başında ders kuralları belirlenmeli, her derste de titizlikle uygulanmalıdır.
- Ders içi etkinlikler ve materyaller aktif öğrenme sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.
- Zaman kaybına neden olacak davranışlara imkân verilmemelidir (Ekici 2009).

2.1.2.4 Sınıf Yönetiminde İletişim

Açık birer sistem olan eğitim ortamlarının kaynaklarından en önemlisi şüphesiz insandır. Bu kurumlarda yapılan eğitimin etkililiği de bu sistem içerisinde yer alan tüm öğelerin birbirleri ile iletişimlerinin düzeyi ile orantılıdır. Öğrenmenin kalıcı olabilmesi

için okul ortamının öğeleri olan idareci, öğretmen, veli ve öğrenciler arasındaki iletişimin sağlıklı olması gerekir (Güçlü 2007).

Okullarda yönetici - öğretmen ilişkisinin sağlıklı olması okul ve çalışanlar açısından önemlidir. Okulun amacına ulaşabilmesi bu ilişkinin sağlığına ve öğretmenlerin okul içerisindeki morallerine ve çalışma isteklerine bağlıdır (Ekici 2009).

İyi bir öğretmen öğrenci ilişkisinin sergilendiği sınıflarda; öğrencilerin akademik başarılarının arttığı, davranışlarının iyileştiği, derslere daha çok çalıştıkları ve dersleri daha çok sevdikleri belirtilmiştir. Böyle bir sınıfta öğretmen, öğrencileri ile sınıf dışında da daha çok görüşür (Özden 2009).

Öğretmenin öğrencileri ile ilişkilerini etkileyen bir diğer unsur ailedir. Aile-öğretmen ve öğrenci ilişkileri bir sacayağı gibi düşünülebilir. Öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimin eksikliği aileyi, aile - öğrenci arasındaki iletişim eksikliği öğretmeni etkiler (Güven 2009).

Öğrencinin okul dışındaki yaşamı hakkında bilgi sahibi olan bir öğretmen hem ders içerisinde dikkat çekme ve örneklendirme etkinliklerinde daha başarılı olacak, hem de hedef davranışları daha hızlı gerçekleştirebilecektir (Özden 2009). Öğretmenin aile ile iletişimde kopukluk olduğunda ve aile içerisinde öğretmen ile ilgili olumsuz görüşler öğrencinin yanında belirtildiğinde ise, öğrenci öğretmenine karşı güvensizlik duyacak, öğretmenini benimsemede güçlük çekecektir. Bu nedenle öğrenci öğretmen ilişkisindeki kopuklukların nedenlerinden biri öğretmen-aile arasındaki iletişimin eksikliği olabilir (Özden 2009).

Sınıfta iletişimin sağlıklı olabilmesinin ön koşulu sınıf içerisinde bir birliğin oluşturulmasıdır. Bu birliği oluşturmak ise öğretmenin görevidir ve öğretim için gerekli bir koşuldur. Etkili bir iletişim sağlanabilmesi için şu hususlara dikkat edilmesi gerekir:

- Öğretmen, öğrencileri ile iletişimde içten olmalı ve empati yapabilmelidir.
- Öğretmen, dilini iyi kullanmalıdır.
- Öğretmen, öğrencilerini dinlemeli, onların fikirlerine önem vermelidir.

- İletişimde jest ve mimikler etkili şekilde kullanılmalıdır.
- Öğrencilerin sınıf içi etkinliklere istekli olmaları sağlanmalıdır (Ekici 2009).

2.1.2.5 Sınıfta Davranışların Yönetimi

Demokratik bir ortam olması beklenen sınıfların sıkıdüzen olarak tanımlanan disipline değil, sıkı olmayan bir düzene ihtiyaç vardır. Sınıflarda disiplinin uygulanması üretkenlik, girişimcilik, cesaret, özgürlük atılganlık gibi gelişimci özelliklerin engellenmesine neden olur. Düzen ise yapılacak etkinliklerin planlanması, herkesçe kabul edilmesi, düzenli bir şekilde uygulanması ve izlenmesi ile kurulur ve devam ettirilir (Başar 2011).

Düzenin sağlanabildiği sınıflarda öğrenciler tam bir sessizlik içerisinde bulunmak yerine bir canlılık içerisinde kendilerine verilmiş olan ödevleri yerine getirirler. Ancak bu uyumun sağlanması kolay değildir. Araştırmalar öğretmenlerin sınıfta geçirdikleri zamanın yarısından fazlasını düzenin oluşturulmasına harcadığını ortaya koymaktadır (Karşlı 2012).

Düzenin sağlanamadığı sınıflarda ise davranış bozuklukları gözlenir. Bir davranış;

Öğrencinin kendisi veya arkadaşlarının öğrenmesini engellemesi,

Öğrencinin veya arkadaşlarının güvenliğini tehlikeye atması,

Öğrencinin sosyalleşmesini engellemesi

Okulun veya arkadaşlarının eşyalarına zarar vermesi durumlarında sorunlu davranış olarak ele alınır (Öztürk 2009).

Sorunlu davranışlar sınıfın fiziksel yapısı, öğrencinin kişilik özellikleri, öğrencinin geçmiş yaşantılarından edindiği olumsuz değer ve davranış kalıpları, öğrencinin başarı veya başarısızlık durumu, gelişim döneminin özellikleri, öğretmenin öğrenci rolünü algılama şekli, düşük beklentiler geliştirmesi, kullandığı öğretim tarzı gibi kaynaklardan dolayı geliştirilebilir (Öztürk 2009).

Öğretmenler öğrencilerin geliştirmiş oldukları davranış bozukluklarını önlemek için tekrar etme durumuna göre en basitten başlayarak; göz teması kurma, genel sözlü uyarı, soru sorma, uyarma, doğru davranışı öğretme, umursamama ve fiziksel müdahale yollarından birini tercih edebilirler (Başar 2011).

2.2 Web 2.0

Tim Berners-Lee 1989'da World Wide Web'in temellerini atıp 30 Nisan 1993 de ilk CERN tarafından ilk web sayfasının yayınlanmasından 2000'li yılların başına dek internette yayınlanan içerikler web sayfalarında statik bir şekilde yer almakta ve web sayfasını yayınlayan kişiler tarafından geliştirilmekteydi. Web 2.0 ile birlikte internet kullanıcıları artık internet okurluğundan internet okur-yazarı konumuna geçmişler (Horzum 2010).

Web 2.0 kavramını ilk olarak ortaya atan O'reilly yayın grubundan Tim O'reilly'dir. O'reilly, web 2.0 uygulamalarını, coğrafi, zamansal veya teknolojik yetenek sınırlaması olmadan her bireyin internette bilgi üretmesi, paylaşması, işbirliği yapması ve iletişim kurmasını sağlayan web tabanlı uygulamalar ve servisler olarak tanımlamaktadır (O'reilly 2007).

Aynı zamanda insan merkezli web, okunur-yazılır web, katılımlı web olarak da isimlendirilen Web 2.0 yeni bir teknoloji, eski web'in yeni bir sürümü veya bir yazılım - programlama dili değildir (Murugesan 2007, Aslan 2007). Web 2.0, açıklık, sosyal etiketleme (folksonomi) gibi kavramların, sosyal yazılım, sosyal işaretleme gibi uygulamaların ve ajax, rss, css gibi teknikler ve projelerin birleşiminden oluşmaktadır (Alexander 2006).

Web 2.0, bir kavramdan öte, birden fazla kavramı altında bulunduran bir çatı platformdur. Bu platform internete bağlı tüm cihazları içerisinde barındırır. Yine barındırdığı teknolojiler ile insanların işbirliği içerisinde içerikler oluşturmalarına imkân tanır ve oluşturulan içeriklerin yayılmasına olanak sağlar (O'reilly 2007).

Web 2.0 eski web kavramından birkaç farklı şekilde farklılaşır. Web 2.0;

- Esnek web tasarımını ve güncelleştirmeleri çabuklaştırır,
- Zengin ve farklı cihazlara uyum gösteren kullanıcı arayüzlerine sahiptir.
- İşbirlikli içerik oluşturma ve değiştirilmesini kolaylaştırır,
- Farklı veri kaynakları ve bilgi servislerinden elde edilen veriler kullanılarak yeni uygulamaların üretilmesine izin verir,
- Benzer ilgilere sahip kişiler arasında sosyal ağlar oluşturur
- İşbirliğini ve kolektif zekanın gelişimini destekler (Murugesan 2007).

Web 2.0 öncesi web hizmetleri ve bu hizmetlerin web 2.0 sonraki süreçteki alternatifleri çizelge 2.1’de görülebilir (O’reilly 2007).

Çizelge 2.1 Web 2.0 öncesi web sayfaları ve Web 2.0 aracı olarak karşılıkları

Web 2.0 Öncesi	Web 2.0
DoubleClick	Google AdSense
Ofoto	Flickr
Mp3.com	Napster
Brittanica Online	Wikipedia
Kişisel Web Sayfaları	Bloglar
Web Yayıncılığı	Katılımcı Web
İçerik Yönetim Sistemleri	Wikiler
Dizinler	Folksonomiler(Tag’lar)

Klasik web mantığında içeriklerin sunumunda web sayfaları hâkim iken web 2.0 ile birlikte artık mikro içeriklere kayma görülür. Mikro içerik birden fazla internet kullanıcısının işbirlikli olarak ve özgür bir şekilde ortaya koydukları içeriklerdir. Bu özgürlük ortak bir kolektif zekanın oluşmasına imkan tanır (Alexander 2006).

Web 2.0 ve getirdiği yenilikler ile birlikte bazı yeni kavramlar ortaya çıkmıştır. Bu kavramlar: folksonomi ve mashup’dır. Folksonomi, bir çeşit sınıflandırmadır. Ancak klasik sınıflandırmada görülen alt alta kategorilendirme mantığı yerine folksonomilerde kullanıcılar tarafından belirlenen ve tag adı verilen etiketlendirmeler kullanılır (O’reilly 2007). Bu etiketler tag cloud (etiket bulutu) adı verilen yapılarla kullanıcıya görsel olarak sunulur (Alexander 2006). Mashup ise farklı kaynaklardan elde edilen veriler kullanılarak yeni bir web servisi veya web sayfası ortaya konulmasıdır. Mashupların geliştirilmesi sıfırdan bir web uygulaması kodlamaya göre çok daha kolaydır. Bu, web

2.0'ın sağladığı en önemli ve değerli özelliklerinden biridir (Murugesan 2007). Mashup'a en güncel örnek olarak sahibinden.com sitesinin harita üzerinde ilan aramaya imkân tanıyan servisi verilebilir.

Web 2.0 servisleri ve araçları, facebook ve myspace gibi sosyal ağ siteleri, twitter gibi mikrobloglar, flickr ve youtube gibi çokluortam arşivleri, kişiler arasında bilgi yayılmasına izin veren webloglar(blog), ortak bir bilginin gelişimini sağlayan wikiler, bilginin hızlı şekilde yayılması için Rss servisleri, kullanıcı etiketleri yada diğer adıyla folksonomiler, sanal eserlerin ya da yaratıcı fikirlerin sunulmasında kullanılan podcastler, kişiler arasında anlık iletişim sağlayan eşzamanlı iletişim araçları, sanal dünyalar, çok kullanıcıli çevrimiçi oyunlar, kişiden kişiye (p2p) paylaşım ortamları gibi birçok aracı içerir (Alexander 2006, Bates 2011, Greenhow *et al.* 2009).

2.3 Sosyal Ağlar

İnsanlığın başlangıcından bu yana bireyler hep bir sosyalleşme arayışı içerisinde olmuşlardır. Bu çaba yeni sosyal ilişkilerin kurulmasını ve bireyler arasında bir sosyal ağın kurulmasını sağlamaktadır. Sosyal ağ kavramı temel olarak, bireyler veya organizasyonlardan oluşan bir grup katılımcı ve bu katılımcılar arasındaki ikili ilişkilerin oluşturduğu sosyal yapıyı ifade eder (Wasserman and Faust 1994).

Sosyal ağ yaklaşımı, sosyal birimler arasındaki yapıyı analiz etmede kullanılan metotlar ve bu yapıda gözlenen desenleri açıklayan çeşitli teorileri tanımlar. Sosyal ağlarda bireyler arasındaki ilişkilerde gözlenen desenler sosyal ağ analizleri ile ifade edilir ve Moreno (1937)'nin geliştirmiş olduğu sosyogramlar aracılığı ile görsel olarak sunulur (Wasserman and Faust 1994).

Sosyal ağ siteleri (SAS) ise, katılımcılarının; a) kendisi ve diğer katılımcılar tarafından geliştirilmiş içerikler veya sistem düzeyinde bilgilerden oluşan benzersiz bir profil oluşturmaya, b) diğer kullanıcılarla ilişkilerini tek yönlü ve çaprazlama şekilde açıkça görüntülemesine ve c) iletişim içinde olduğu kişilerce yayınlanmış kullanıcı kaynaklı içerikleri tüketmesine, etkileşimde bulunmasına ve yeni içerikler oluşturmaya imkan sağlayan iletişim platformu olarak tanımlanmıştır (Ellison and Boyd 2013).

Selwyn (2008) ise sosyal ağ sitelerini kişiselleştirilebilme özelliğine sahip çevrimiçi iletişim ve içerik paylaşım alanları olarak tanımlamaktadır. Tipik bir sosyal ağ sitesi, kişinin kendisini kişisel bilgiler, ilgiler, fotoğraflar, sosyal ağlar vb. şekillerde ifade ettiği profilini güncellemesi ve buradan paylaşımlarda bulunması esasına dayanır (Selwyn 2008). Sosyal ağların bir diğer temel özelliği ise bireylerin SAS üzerinde, iş veya okul ortamlarından bağlantılı oldukları, müzik veya politik bir görüş gibi ortak bir ilgiyi paylaştıkları kişileri ekleyip onlarla paylaşımda bulundukları ve karşılıklı olarak birbirlerinin profillerini görüntüleyebildikleri “arkadaşlar”dır (Ellison *et al.* 2007).

Günümüz SAS kullanıcıları bu ortamları yeni kişilerle tanışma ve sosyal ağlarını genişletmeden ziyade var olan çevrimdışı sosyal ağlarındaki bireylerle iletişim kurma ve bu ilişkileri yürütme amacıyla kullanmaktadır (Boyd and Ellison 2007, İnt. Kyn. 1). Benzer şekilde sosyal ağ kullanıcıları, kullanmayanlara göre daha az yalnızlık çektikleri, daha yakın ilişkiler kurabildikleri belirtilmiştir. Yine bu ağları kullanan kişiler birbirlerine güven duyduklarını ve sosyal ağlardaki arkadaşları tarafından destek gördüklerini ifade etmektedirler (İnt. Kyn. 1).

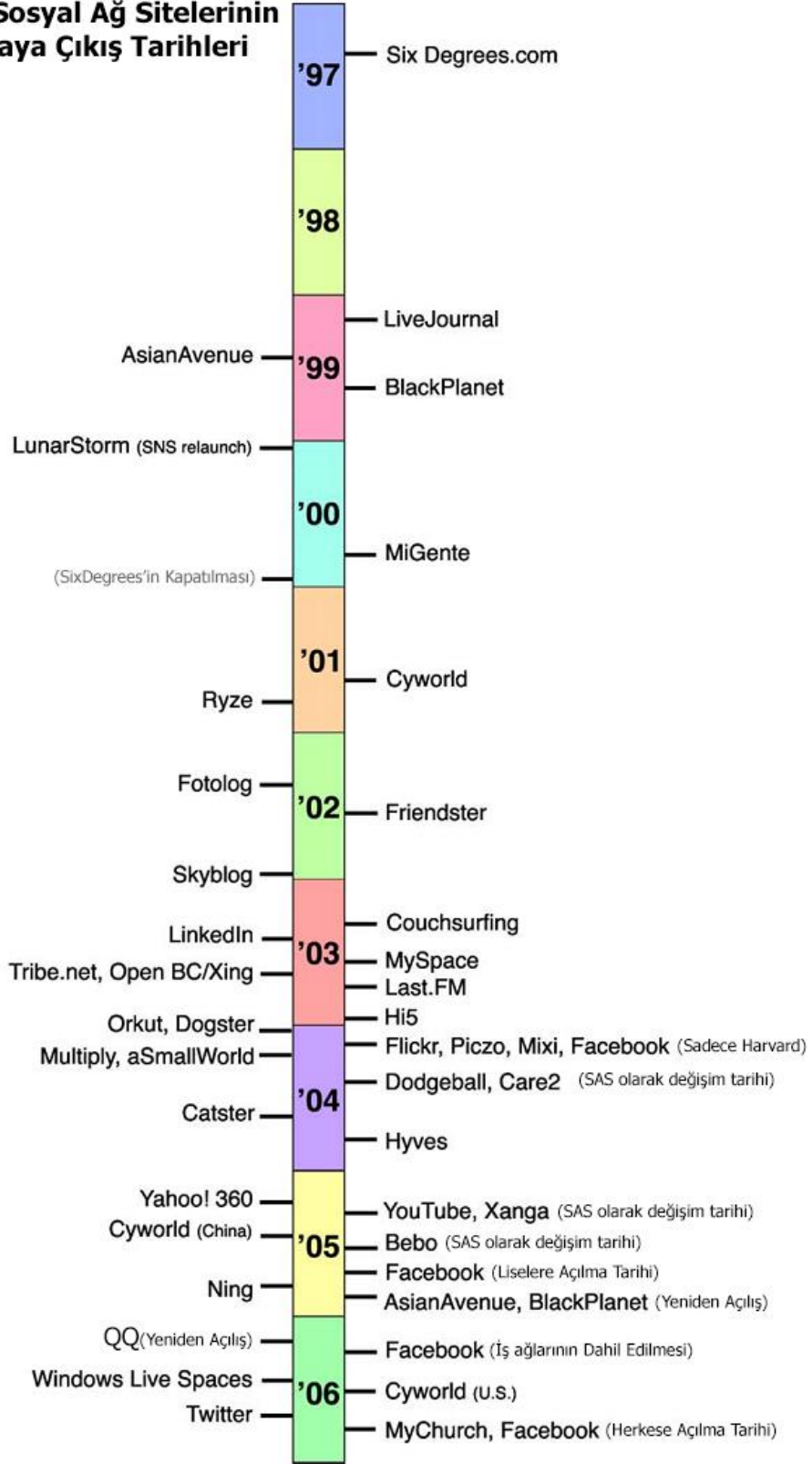
SAS’ndeki “arkadaşlar” özelliği sadece arkadaş kavramından ibaret değildir, bu kavram kişinin çevrimdışı sosyal ağını da oluşturan kişiler olabilir. Sosyal ağ sitelerindeki arkadaş kavramı içerisine normal arkadaşlar dışında tanıdıklar, aile, akrabalar, iş arkadaşları, sosyal ağ sitesinin türüne göre siyasi kişilikler, müzisyenler, ünlüler, şirketler de dahil olabilir (Boyd 2006).

Sosyal ağların ilk örneklerinin 1990’lı yılların ortasında sixdegrees.com gibi sitelerle atıldığı görülmektedir. Her ne kadar ilk sosyal ağların ilk örneklerinde de tanımda belirtilen özellikler sağlanıyor olsa da web 2.0 dönemine kadar bu araçlar karşılıklı mesajlaşmanın çok ötesine geçmemiştir (Boyd and Ellison 2007).

Bu sürecin devamında farklı amaçlarda birçok sosyal ağ kurulmuştur (Boyd and Ellison 2007). Bazı sosyal ağ sitelerinin kuruluş ve diğer web sitelerinin sosyal ağ özelliklerini ekleme tarihleri Şekil 2.1’de görülebilir.

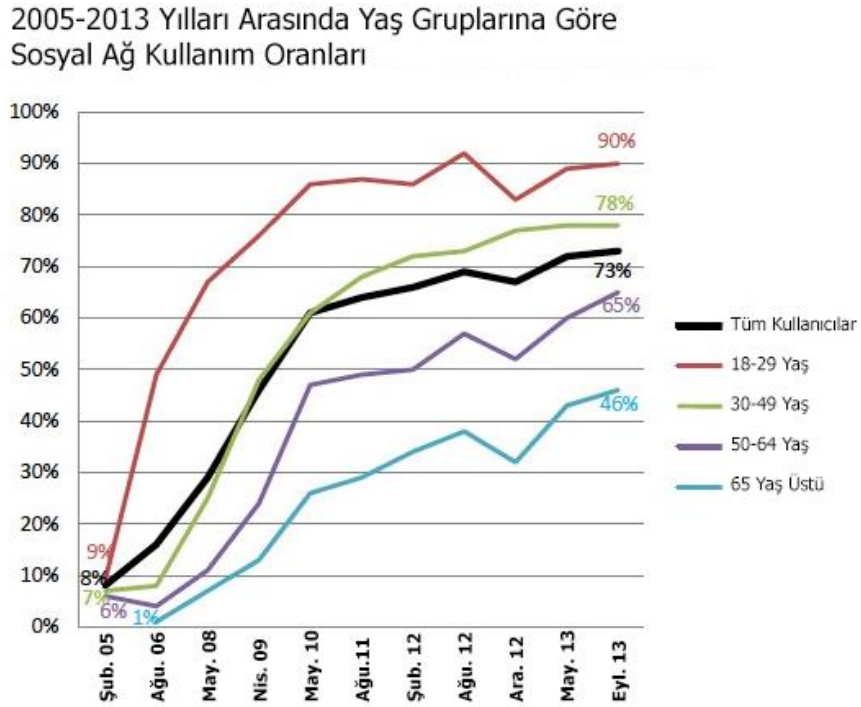
Sosyal ağ siteleri facebook, twitter gibi profil temelli, flickr, youtube, instagram gibi içerik temelli ve foursquare, gowalla gibi lokasyon temelli olmak üzere farklı şekillerde olabilir (Ellison and Boyd 2013).

Başlıca Sosyal Ağ Sitelerinin Piyasaya Çıkış Tarihleri

Şekil 2.1 Sık Kullanılan Sosyal Ağ Sitelerinin Kuruluş Yılları

Şekil 2.2’de görüldüğü üzere Web 2.0 ile birlikte web kullanımı ve içerik geliştirmenin kolaylaşması, web sayfalarının kullanıcı merkezli içeriklere kayması, ajax gibi asenkron teknolojilerin gelişmesi sosyal ağların gelişimini hızlandırmıştır (İnt. Kyn. 1).

Şekil 2.2 2005-2013 Yılları Arasında Yaşlara Göre Sosyal Ağ Kullanım Oranı

Günümüze bakıldığında 2014 Ocak ayı itibarı ile internet kullanıcılarının %74’ünün en az bir sosyal ağ hesabı olduğu görülmektedir. Bu oran dijital yerliler olarak da adlandırılabilir 18-29 yaş arasında %89 oranına kadar çıkmaktadır (İnt. Kyn. 1).

Hem ülkemiz hem de dünya bazında bakıldığında en çok kullanılan sosyal ağ facebook.com adresinden erişilen Facebook’tur. Haziran 2014 itibarı ile sitenin kullanıcı sayısı 1,28 milyar civarındadır. Bu kullanıcıların 757 milyonluk kısmı her gün siteye giriş yapmaktadır (İnt. Kyn. 2).

Ülkemiz bazındaki istatistiklere bakıldığında ise internet kullanıcılarının %94’ü Facebook kullanıcısıdır. Bu grubun %58’lik kısmı günlük olarak siteye giriş yapmaktadır. Her gün siteye giriş yapan kullanıcıların sayısı 21 milyon olarak belirtilmiştir (İnt. Kyn. 3).

Sosyal ağların evrimi süreci, sosyal ağların temel özellikleri olan profil ve arkadaşlık özelliklerinde de kendini gösterir. Örneğin profiller zamanla kullanıcıların kendilerini ifade ettikleri bölümler olmaktan çıkıp kullanıcı, arkadaşlar, sistem mesajları ve kullanıcı uygulamalarının birlikte içerik oluşturdukları ortamlar haline gelmiştir. Benzer şekilde sosyal ağların ilk dönemlerinde çift taraflı onayla oluşturulan arkadaşlık bağları, artık tek taraflı kurulmakta ve takip etme şeklinde gelişmektedir (Ellison and Boyd 2013).

2.4 Sosyal Ağların Eğitimde Kullanımı

Eğitim, içerisinde sosyalleşmeyi de gerektiren bir süreçtir. Eğitimin bu sosyal yönü öğrenme sürecinin bireyler sosyal etkileşimlerde bulunduklarında mümkün olabileceğini tartışan Dewey ve Vygotsky'nin araştırmalarına dek dayanmaktadır. Vygotsky (1978)'ye göre sosyal etkileşimler, bilişsel ve kültürel gelişimin önemli bir parçasıdır. Bireyin kültürel gelişimi, öncelikle kişiler arası iletişime dayanan sosyal bir süreç ve ardından gelişen bireysel içselleştirme süreci sonucunda gerçekleşir. Zihindeki tüm gelişmiş fonksiyonlar bireyler arasındaki gerçek ilişkilerden doğar (Vygotsky 1978).

İnformal öğrenme, formal öğrenme ortamlarının dışında gerçekleşir ve formal öğrenme ortamlarının getirdiği zaman sınırlılığının dışında öğrencileri eğitsel içerikle meşgul edecek potansiyel köprüler sunar (Bull *et al.* 2008). Sosyal ağ siteleri de informal öğrenmeler için bir ortam oluşturur. Sadece sosyal açıdan bakıldığında bile sosyal ağların eğitimde kullanımı öğrencilere birbirleri hakkında büyük miktarlarda bilgiler vererek normal durumlarda mümkün olmayacak ilişkilerin kurulması için dürtüler oluşturur (Ellison 2008).

Genel olarak web 2.0 araçlarının eğitimde kullanılması öğrenciler tarafından geliştirilen, açık bilginin üretildiği ve diğer öğrencilerle etkileşimin sürekli olduğu öğrenme süreçlerinin daha sosyal, daha dinamik ve daha kişisel olmasını sağlamıştır. Diğer web 2.0 araçları ile birlikte sosyal ağ siteleri de öğrenci katılımını artırma, üretkenliği geliştirme ve sosyalleşme sürecine yeni bir bakış açısı katma potansiyeline sahiptir. Bu potansiyel nedeni ile de sosyal ağlar her geçen gün öğrencilerin öğrenme süreçlerinde

daha aktif rol oynamakta ve işbirlikli öğrenme için kullanılmaktadır (Cabero and Marin 2014).

Sosyal ağlar, öğrenmeyi açık uçlu sosyal bağlamda yalnızca içeriğe erişim sağlama ile sürekli gelişen bilgiye uyum alışkanlığı geliştirme arasında bir yere yerleştirmede bize yardım eder. Eğitim ortamlarında çevrimdışı sosyal ilişkiler de bunu yapabilir, yapmalıdır da; ancak ikisi arasındaki fark çevrimiçi sosyal ağlarda ilişkiler yerellikten çıkıp küresel fırsatlar oluşturulmasına imkân tanır. Bu sayede bilgi, çevrimiçi ortamlardan çevrimdışı ortamlara, küreselden yerele transfer edilebilir (Mejias 2005).

Öğrencilerin sosyal ağ kullanım oranlarına bakıldığında lise öğrencileri içerisinde herhangi bir sosyal ağa üye olan öğrencilerin oranı %91 olarak bulunmuştur. Bu öğrencilerin %45lik bir kısmı eğitim ortamlarında sosyal ağların yararlı olacağı görüşünü taşımaktadır (Kert and Kert 2010).

Sosyal ağlar öğrenme ortamlarında karma öğrenme için bir araç olarak veya içeriğin öğrencilere sunulması ve öğreticiden öğrencilere bilgi aktarımı amacı ile kullanılan öğrenme yönetim sistemlerinin yerine kullanılabilir. Karma öğrenmede öğretim aracı olarak sosyal ağların kullanılması öğrencilerin derse katılım ve kendi öğrenmelerinde daha aktif rol oynamalarına yardımcı olur (Sanders 2012).

Sosyal ağların öğrenme yönetim sistemi yerine kullanılması daha ilgi çekici bir öğrenme ortamının oluşmasını sağlar (Dogoriti *et al.* 2014). Öğrenciler bu ilgi çekici öğrenme ortamlarının kullanımında eğitimcilere göre daha isteklidirler (Roblyer *et al.* 2010, Munoz and Towner 2011) ve sosyal ağları kendileri ya da öğretmenleri ile birlikte formal bir öğrenme ortamı olarak da kullanabilirler (Munoz and Towner 2011).

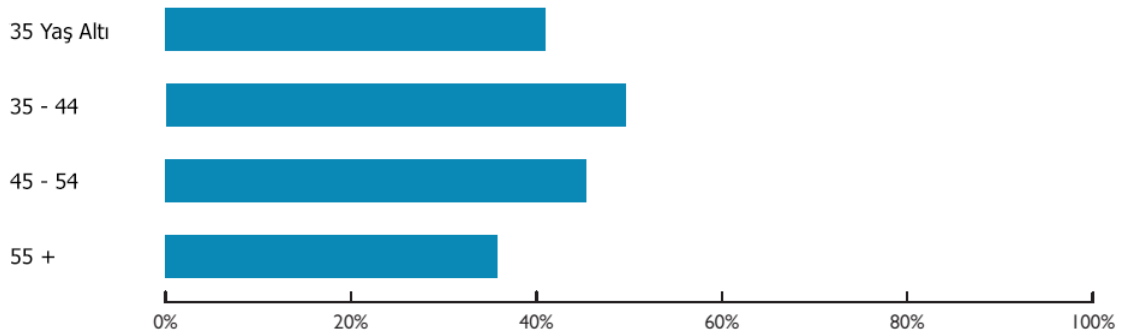
Sosyal ağ siteleri ve bloglar, wikiler, içerik paylaşım siteleri gibi bazı diğer web 2.0 araçları, paylaşım, iletişim ve bilginin keşfedilmesini sağlamaları gibi doğal özelliklerinden kaynaklanan eğitsel bir takım faydaları vardır. Özellikle bireyselleştirilmiş öğrenme ortamlarında öğrenen bireyler bu faydalardan kendi öğrenme karakteristiklerine bağlı olarak farklı düzeylerde yararlanabilirler. Benzer

şekilde bu faydaların ortaya çıkış düzeyi, öğrenene sağladığı imkânlar, öğrenenlerin bu imkânları değerlendirme şekilleri ve ortaya çıkması istenen öğrenme çıktıları gibi birçok öğrenme bağlamı ile alakalıdır (McLoughlin and Lee 2007).

McLoughlin ve Lee (2007), sosyal yazılımların eğitimde kullanılabilecek yararlarını (a)Bağlanabilirlik ve sosyal uyum: öğrencilerin öğretmenleri ve birbirleri ile iletişim kurmaları ve katılımcı kültürün bir parçası olmalarını sağlar, (b)İşbirlikli bilgi erişimi ve paylaşım: benzer ilgilere sahip bireylerin bir araya gelerek bilgilerini paylaşmalarını ve farklı bilgilere birlikte erişimi sağlar,(c)Yeni içerikler oluşturma: wikiler ve benzer ortamlarda bireyler kendi bilgilerini paylaşmak için içerikler oluşturabilirler, (d) Bilginin kümelenmesi ve içeriklerin değiştirilmesi: farklı kaynaklardan elde edilen bilgileri kendi ihtiyaçları doğrultusunda kullanabilirler şeklinde sıralamıştır.

Seaman ve Tinti-Kane (2013) tarafından öğretmenler arasında yapılan bir araştırmanın sonuçlarına bakıldığında; öğretmenlerin %70'i kişisel kullanım için, %55'i de iş amaçlı kullanım için ayda en az bir kere sosyal medyayı kullanmaktadır. Yine öğretmenlerin %41'lik bir kısmı sosyal medyayı ayda en az bir kere öğretme amacı ile kullanmaktadır. Şekil 2.3'de yaş gruplarına bakıldığında orta yaş grubunun gençlere oranla daha fazla sosyal medya kullandıkları görülmektedir (Seaman and Tinti-Kane 2013).

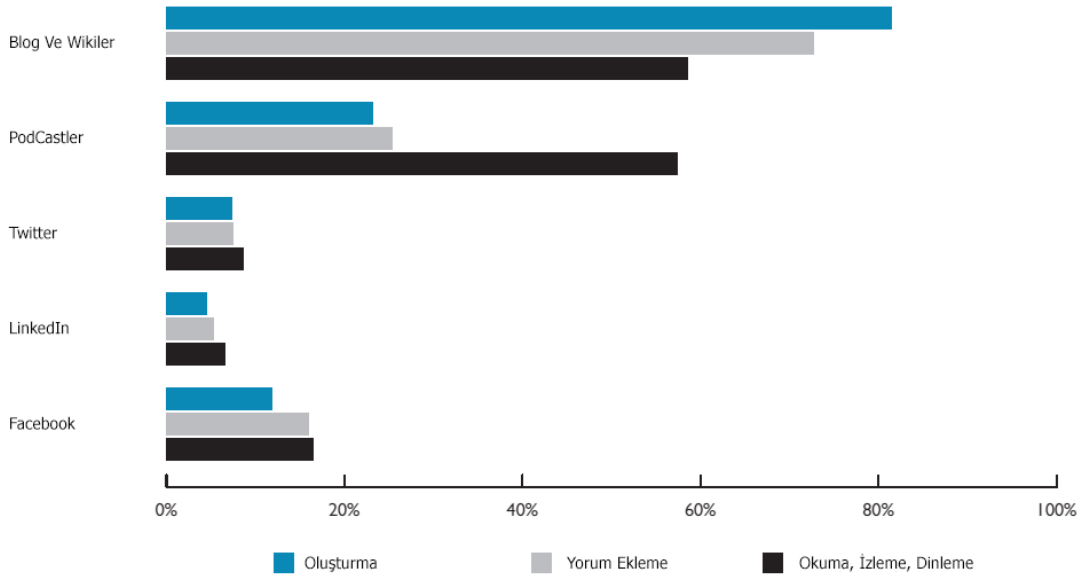
Öğretim Personelinin Yaşlara Göre Sosyal Medya Kullanım Oranları - 2013

Şekil 2.3 Yaşlara göre sosyal medya kullanım oranı

Yine aynı araştırmada öğreticilerin farklı sosyal medya araçlarını öğretimde kullanım amaçlarına bakıldığında ise özellikle bloglar ve wiki sayfalarını oluşturma için; podcast ve benzeri araçları ise dinleme için öğrencilerini teşvik ettikleri görülmektedir (Seaman and Tinti-Kane 2013). Şekil 2.4'de sosyal ağların farklı eğitsel görevlerde kullanımı görülebilir.

Bireysel Ödevlerin Gerçekleştirilmesinde Sosyal Medya Kullanımı Site Bazında - 2013

Şekil 2.4 Sosyal medya araçlarının farklı görevlerin gerçekleştirilmesinde kullanım oranları

Eğitim ortamlarında sosyal ağları kullanan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu (%80) kişisel hesapları ile eğitim için kullandıkları sosyal ağ hesaplarını farklı tuttıklarını ifade etmektedirler. Bu farklı hesapları oluşturma nedeni olarak kişisel gizlilik, öğrenci ile uygunsuz bir iletişim içerisinde bulunma, sosyal ağlarda yayınladıklarının mesleklerini tehlikeye atabilecek durumlara yol açması gibi endişeleri göstermektedirler (MMS Education 2012).

3. MATERYAL ve METOT

Bu çalışma iki aşamalı yürütülmüştür. Birinci aşamada var olan sosyal ağlar ve öğrenme yönetim sistemleri incelenerek sahip oldukları eğitsel özellikler belirlenerek eğitsel bir sosyal ağ sitesi geliştirilmiştir. İkinci aşamada ise geliştirilmiş olan sosyal ağ bir ortaöğretim okulundaki bir grup öğrenci ve öğretmenleri tarafından kullanılmış ve kullanım sonrası uygulanan anketlerde elde edilen veriler nicel yöntemlerle değerlendirilerek eğitsel ortamlarda kullanımının faydaları incelenmiştir.

3.1 Araştırma Modeli

Araştırmanın yürütülmesinde deneysel desenlerden deneme öncesi model kullanılmıştır. Literatürde deneysel desenler deneyde kullanılan değişken sayısı, düzeyi, deney gruplarının sayısı gibi farklı değişkenlere göre sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmalar içerisinde literatürde en çok kabul göreni, Campbell ve Stanley'in geliştirdiği, denemeye katılan grup sayısının, kontrol önlemlerinin ve zamanın dikkate alınarak yapıldığı sınıflandırmalarıdır (Karasar 2005). Bu çalışmada Campbell ve Stanley sınıflandırmasında deneme öncesi modellerden tek grup son test modeli kullanılmıştır.

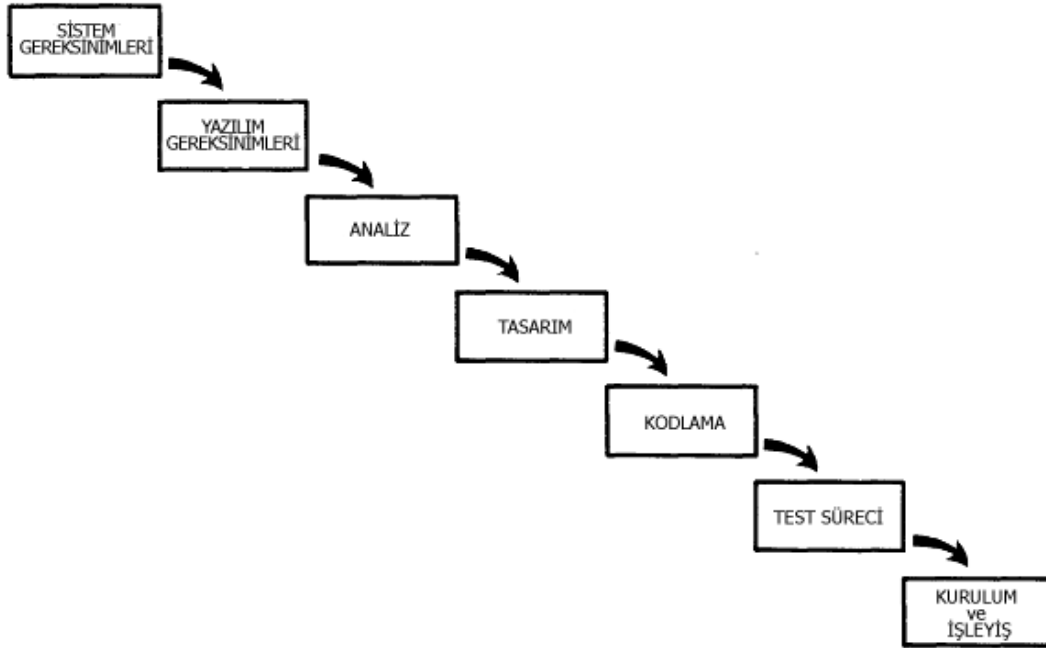
Tek grup son test modelinde araştırmacılar gruba bir uygulama yaparlar ve uygulama sonrasında yaptıkları bir son test ile yaptıkları uygulamanın çıktılarına olan etkisini araştırırlar. Bu desende yapılan araştırmalarda bir kontrol grubu olmadığı için çıktıya olan etki hakkında bir yorum yapmak mümkün değildir. Aynı zamanda bir öntest de yapılmadığından çıktıya olan etkinin gruptan kaynaklanıp kaynaklanmadığı da bilinemez (Karasar 2005). Bu çalışmada araştırma grubu daha önce eğitimde sosyal ağları kullanmadıklarından bu deney deseni tercih edilmiştir. Araştırma verileri nicel yöntemler kullanılarak analiz edilmiş, frekans ve yüzde tabloları aracılığı ile sunulmuştur.

Örneklemin seçilmesinde basit tesadüfi ve tabakalı örneklem yöntemine başvurulmuştur. Araştırmanın yapıldığı ilden bir okuldaki öğretmen ile görüşülmüş ve uygulamayı yapmak istediği sınıf düzeyine göre çalışma grubu seçilmiştir. İlgili yerlerden gerekli izinler alındıktan sonra (Ek 3) 9. sınıf düzeyindeki öğrencilerden

istekli olanların eğitsel sosyal ağı bağlanmaları ve kullanıcı kaydı yapmaları istenmiştir. Eğitsel sosyal ağı kayıtlarına göre okuldan 15 kız 36 erkek olmak üzere toplamda 51 öğrenci sosyal ağı kullanmaya başlamıştır.

3.2 Ortamın Geliştirilmesi

Araştırmanın birinci aşaması olan sosyal ağ sitesinin geliştirilmesinde waterfall (şelale) modeli yazılım geliştirme metodu izlenmiştir. Şelale modeli 1950’li yıllarda ilk geliştirilen yazılım geliştirme modellerindendir. Programlamanın ilk dönemlerinde diğer sanayi dallarındaki üretim modellerine dayanarak geliştirilen bu modelde geliştirme süreçleri Şekil 3.1’deki gibi işler (Royce 1970).

Şekil 3.1 Şelale Yazılım Geliştirme Modelinde Aşamalar

Şelale modelinde günümüz yazılım geliştirme modellerinden farklı olarak bir döngüden ziyade daha lineer bir yapı vardır. Buna göre bir aşama bitirilmeden diğer aşamaya başlanmaz (İnt. Kyn. 4).

Şelale modeline göre yazılım geliştirme süreci yazılımsal ve sistemsel gereksinimlerin belirlenmesi ile başlar. Bu süreçte yazılımcı yazılımın potansiyel müşterileri veya

kullanıcılarından görüşler alır. Aynı zamanda bu süreç şelale modelinde en önemli aşamalardandır. Çünkü bu aşamada belirlenmeyen bir gereksinim veya özelliğin sonradan yazılıma eklenmesi büyük miktarda zaman ve maddi kayıplara neden olabilir. Gereksinimlerin belirlenmesi sürecinin nihayetinde gereksinimleri belirten bir doküman hazırlanır ve şekil ve metinlerle yazılı olarak proje çalışanlarına bildirilir. Bu doküman sonradan projeye katılacak personelin yabancılık çekmemesi veya projeden ayrılan personelin yerinin kolayca doldurulabilmesi için önemlidir (İnt. Kyn. 4, İnt. Kyn. 5).

Ardından yazılımın geliştirilme süreci ile ilgili analizler yapılır. Analiz sürecinde görülen bir eksiklik yazılımın geliştirilmesine devam edilip edilmeyeceğine karar verilmesini sağlayabilir. Bu süreçte görülen bir hatanın giderilmesi ise sonraki süreçte hatanın giderilmesi için kaynak kodlara müdahale etmekten daha kolay olacaktır (McConnell 1996).

Bir sonraki aşama tasarım sürecidir. Yazılımın görsel tasarımı bu aşamada gerçekleştirilir. Gereksinimler dökümanındaki verilere göre bu süreç işletilir. Ardından ise yazılımın kodlanması veya programlama süreci başlatılır. Programlama süreci analiz aşamasında belirlenen programlama dilinde ve tasarım aşamasındaki tasarıma göre yürütülür (Royce 1970).

Programlama aşamasından sonra test aşamasına geçilir. Bu süreçte program ilk defa kullanıcılar tarafından kullanılır ve varsa hatalar giderilir. Kullanıcı gördüğü hataları geliştiriciye bildirir ve geliştirici tarafından hatalar giderilir. Şelale modeline göre geliştirilen yazılımlarda bu aşamada yazılıma yeni özellikler eklenmesi çok zahmetli ve maddi olarak külfetli olacaktır (İnt. Kyn. 4).

Şelale modeline göre son aşama yazılımın bakımı sürecidir. Geliştirici tarafından son hali verilen yazılım kurulumu yapıldıktan sonra belirli bakımlara ihtiyaç duyabilir. Bu süreçte yapılan müdahaleler geliştirmeye yönelik değil yazılımın sorunsuz çalışmasına yöneliktir (İnt. Kyn. 5).

Her ne kadar şelale modelinde aşamalar arasında geri dönüş olmaması, aşamaların

gerçek projelerde lineer gitmemesi, gereksinimlerin belirlenmesinin uzun zaman alabilmesi, geliştirme sürecinin uzun sürmesi, olabilecek hataların test sürecine kadar görülmemesi ve bu saatten sonra da düzeltilmesinin zaman kaybına neden olması gibi nedenlerden(İnt. Kyn. 5, İnt. Kyn. 6) dolayı tavsiye edilmemesine rağmen; bu araştırmada geliştiricinin tek kişi olması ve sürekli test edecek bir test ekibinin olmaması nedenlerinden ötürü tercih edilmiştir.

3.2.1 Yazılım Gereksinimlerinin Belirlenmesi

Sosyal ağ ortamının geliştirilmesinde şelale modeline göre ilk olarak gereksinimlerin belirlenmesi yoluna gidilmiştir. Bu süreçte günümüzde yaygın olarak kullanılan sosyal ağlar, Edmodo gibi diğer eğitsel sosyal ağlar ve eğitim ortamlarında kullanılan öğrenme yönetim sistemleri incelenmiş eğitsel değeri olan özellikleri belirlenmiştir. Bu incelemeler sonucunda aşağıdaki özelliklerin sosyal ağda olmasına karar verilmiştir.

a. Gruplar : Geliştirilen eğitsel sosyal ağda paylaşımlar grup adı verilmiş sanal sınıflar içerisinde yapılır. Öğrenciler bir gruba kaydolmak için o grubun grup kodunu bilmeli veya öğretmen tarafından gruba davet edilmelidirler. Şekil 3.1’ de bir grubun ana ekranı görülebilir.

Resim 3.1 Sosyal ağda bir grubun ana ekranı

b. Mesajlar: Sosyal ağlar kişilerin birbirlerine hızlı bir şekilde erişebilmelerine imkan tanırken siber zorbalık gibi olumsuzlukları da beraberinde getirir. Sosyal ağlarda en sık görülen siber zorbalık çeşidi özel mesajlaşma yoluyla çirkin mesajlar gönderilmesi yoluyla gerçekleşir (Kwan and Skoric 2013). Eğitsel sosyal ağlarda öğretmenin özel mesajlara müdahale imkânı bulunmadığı için bu özelliğin kısıtlanması yoluna başvurulmuştur. Geliştirilen sosyal ağ sitesinde öğrenciler öğretmenleri ile istedikleri gibi mesajlaşabilirken, kendi aralarında özel mesaj yoluyla mesajlaşmaları engellenmiştir.

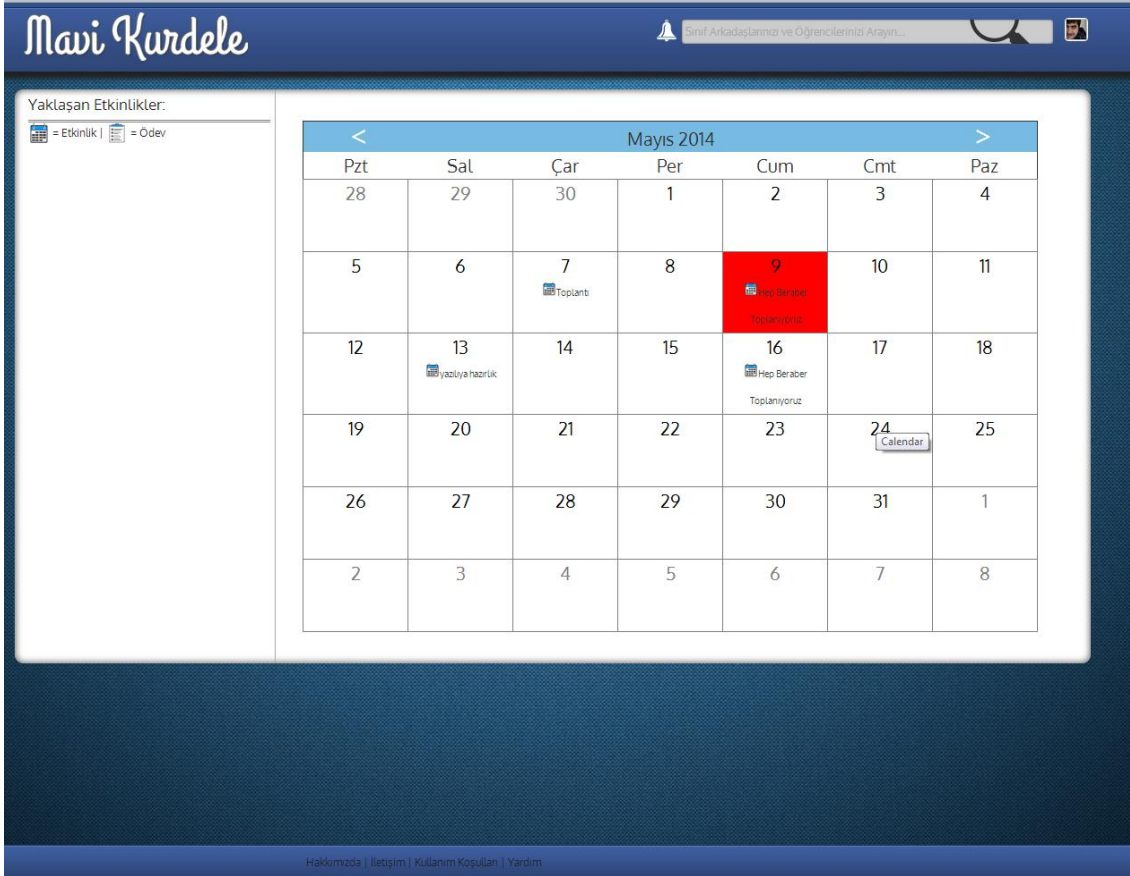
c. İlgiler: Sosyal ağların en önemli özelliklerinden birisi benzer ilgilere sahip bireyleri bir araya getirerek ortak paylaşımlar yapmalarına izin vermeleridir. Geliştirilen eğitsel sosyal ağda bu özellik “İlgiler” adıyla belirtilmiştir.

d. Profil Sayfası: Sosyal ağlarda bireylerin kendileri hakkında yaş, bulundukları yer, ilgiler, fotoğraf gibi özelliklerini sundukları yerler profil sayfaları olarak adlandırılır (Boyd and Ellison, 2007). Geliştirilen sosyal ağda üyenin profil sayfasında isim, fotoğraf, okulu, yaşadığı yer, kayıtlı olduğu gruplar, aldığı ödüller(kurdele) ve sosyal ağdaki son etkinlikleri yer alır (Resim 3.2).

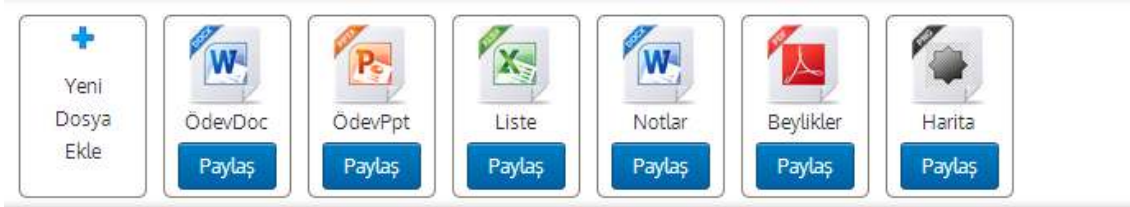
Resim 3.2 Eğitsel sosyal ağda bir kullanıcının profil sayfası

e. Etkinlikler: Etkinlikler özelliği sosyal ağlar ve öğrenme yönetim sistemlerinin ortak özelliklerinden birisidir. Sosyal ağlarda bireyler etkinlikler oluşturarak çevrimdışı ve çevrimiçi toplantılar düzenleyebilirken, öğrenme yönetim sistemlerinde bu özellik daha çok yaklaşan sınav, ödev gibi olayları hatırlatma amacı ile kullanılır. Geliştirilen eğitsel sosyal ağda bu iki türde etkinliğe de izin verilmiştir. Öğrenciler etkinlikler sayfasından hem öğretmenlerinin eklemiş olduğu etkinliklere katılabilir, hem de yaklaşan ödev, sınav gibi olayları görüntüleyebilirler (Resim 3.3).

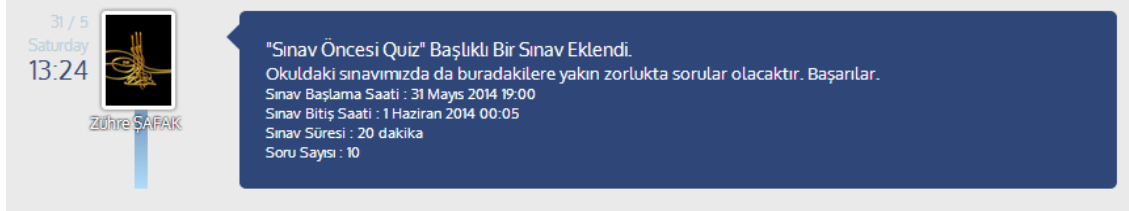
Resim 3.3 Sosyal ağda etkinlikler sayfası

f. Kütüphane: Öğrenme yönetim sistemlerinde ders içeriklerinin paylaşımında sıklıkla kullanılan yöntemlerden birisi içeriğin dosya paylaşımı yoluyla yayınlanmasıdır. Öğrenme yönetim sistemlerinde bu özellik genellikle öğretmenin tekeline bağlıdır. Öğrencilerin kendi aralarında dosya paylaşmalarına izin verilmemiştir. Geliştirilen sosyal ağda öğrenciler dersin grubu içerisinde sınıf arkadaşları ile paylaşımlar yapabilirken aynı zamanda paylaşmak istemedikleri dosyaları da özel kütüphanelerine ekleyerek kişisel portfolyolarını oluşturabilmektedirler (Resim 3.4).

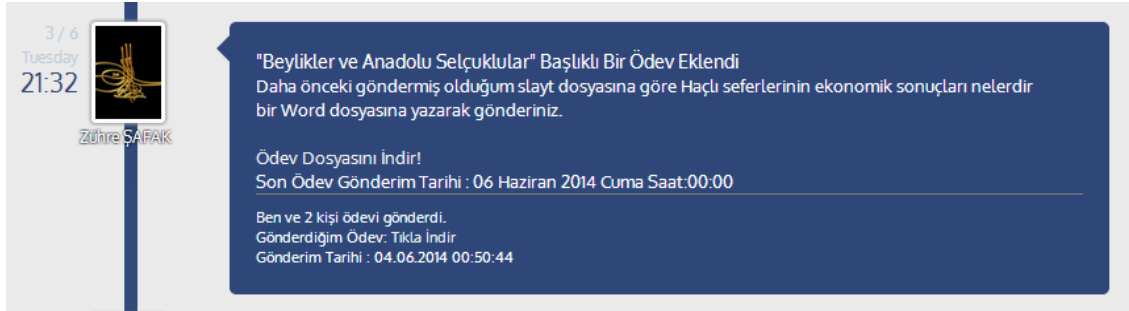
Resim 3.4 Bir kullanıcının kütüphanesindeki dosyaların görünümü

g. Sınavlar: Çevrimiçi sınavlar ÖYS'lerin olmazsa olmazlarındandır. Geliştirilen sosyal ağda sınavlar sistemi ÖYS'lerdeki gibi işlemektedir. Sınavlar hem dersin grubunun duvarından hem de etkinlikler sayfasından yayınlanır. Uygulama sırasında yapılan sınavın grup içerisindeki görünümü Resim 3.5'deki gibidir.

Resim 3.5 Yapılan bir sınavın öğrenciye grup içerisindeki görünümü

h. Ödevler: Yine ÖYS'lerin eğitsel özelliklerinden birisi de ödevlerdir. Öğretmen öğrencilerine belli görevleri belli süreler içerisinde yapmaları doğrultusunda ödevler verip bunların sonucunda bir ödev raporu gönderilmesini isteyebilir. Geliştirilen eğitsel sosyal ağda ödevlere yer almakta ve sonucunda öğrenciler tarafından raporlar gönderilmesi talep edilebilmektedir (Resim 3.6).

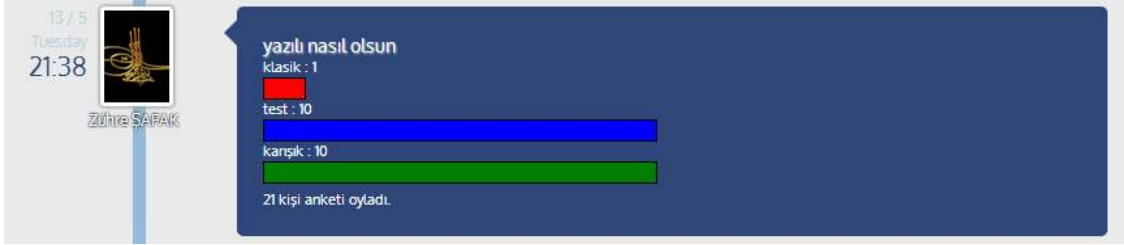
Resim 3.6 Grup içerisinde yayınlanan bir ödevin öğrenciye görünümü

i. Ödüller: Geliştirilen sosyal ağdaki ödüller, diğer sosyal ağlarda yer alan çevrimiçi hediye sistemine benzetilebilir. Belli görevleri yerine getiren öğrencilere öğretmen tarafından verilen ödüller öğrencinin eğitsel sosyal ağ kullanım sıklığını artırmak ve öğrenciyi derse motive etmek açısından yararlı görülmüştür. Benzer ödül sistemleri Edmodo ve foursquare gibi sosyal ağlarda yer almaktadır. Bir öğrencinin eğitsel sosyal ağda almış olduğu ödüllerin profilindeki görüntüsü Resim 3.7'de gösterilmiştir.

Resim 3.7 Öğrencinin aldığı ödüllerin (kurdele) profilindeki görünümü

j. Anketler: Eğitsel sosyal ağın karma öğrenmede kullanımında özellikle yararlı olacağı düşünülen anketler ders sonunda veya ders esnasında anlık dönüt alma aracı olarak kullanılabilir. Benzer şekilde demokratik bir sınıf ortamının oluşturulmasında öğrenci görüşlerini almak için de kullanılabilir (Resim 3.8).

Resim 3.8 Öğrenci tarafından cevaplandırılmış bir anketin grupta görünümü

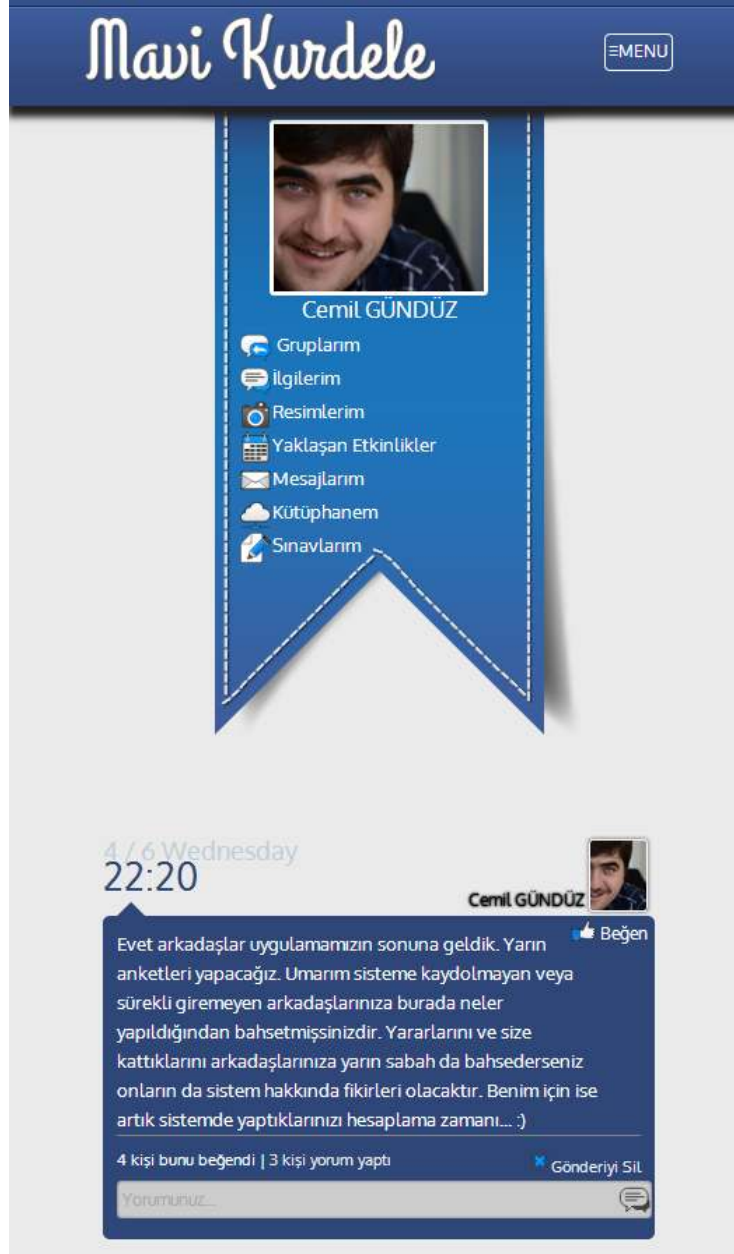
k. Mobil Cihazlardan Kullanılabilme: Akıllı cep telefonları, tablet bilgisayarlar gibi mobil cihazların yaygınlaşmasının sonucu olarak bireyler sürekli olarak bilgiye erişim sağlayabilmektedirler. Bu durum aynı zamanda kişilerin sosyal ağlarını da istedikleri noktadan yönetebilmelerine imkân tanımaktadır. Yetişkinlerde akıllı cep telefonu sahip olma oranının %58'lere çıktığı günümüzde (Fox and Rainie 2014), özellikle eğitimsel sosyal ağın hedef kitlesi olan gençlerin mobil cihazlardan eğitsel ağa zaman ve yerden bağımsız olarak bağlanmak isteyecekleri düşünülmüştür. Bu nedenle eğitsel sosyal ağın geliştirilmesinde farklı cihazlardan rahat kullanım sağlayacak “responsive - esnek” tasarım yöntemi kullanılmıştır. Farklı cihazlardaki farklı görünümler Resim 3.9, Resim 3.10 ve Resim 3.11’de görülebilir.

Resim 3.9 Sosyal ağın ana ekranının masaüstü bilgisayarlar ve daha büyük ekranlarda görünümü

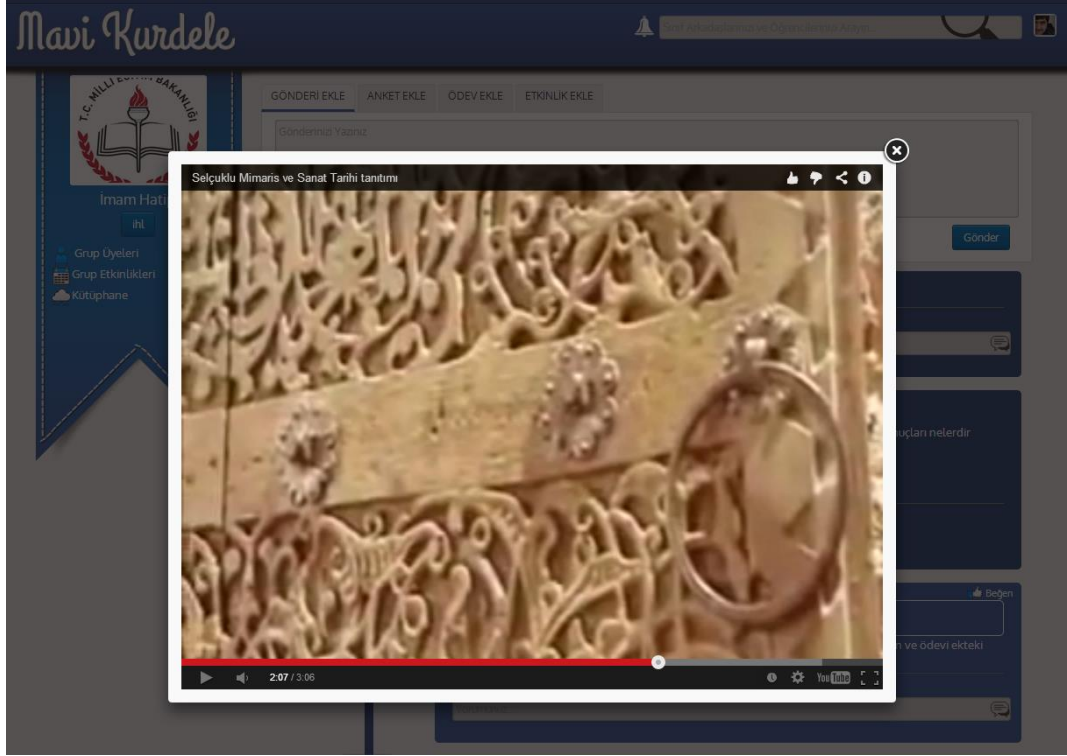

Resim 3.10 Sosyal ağın ana ekranının tablet bilgisayarlardan görünümü

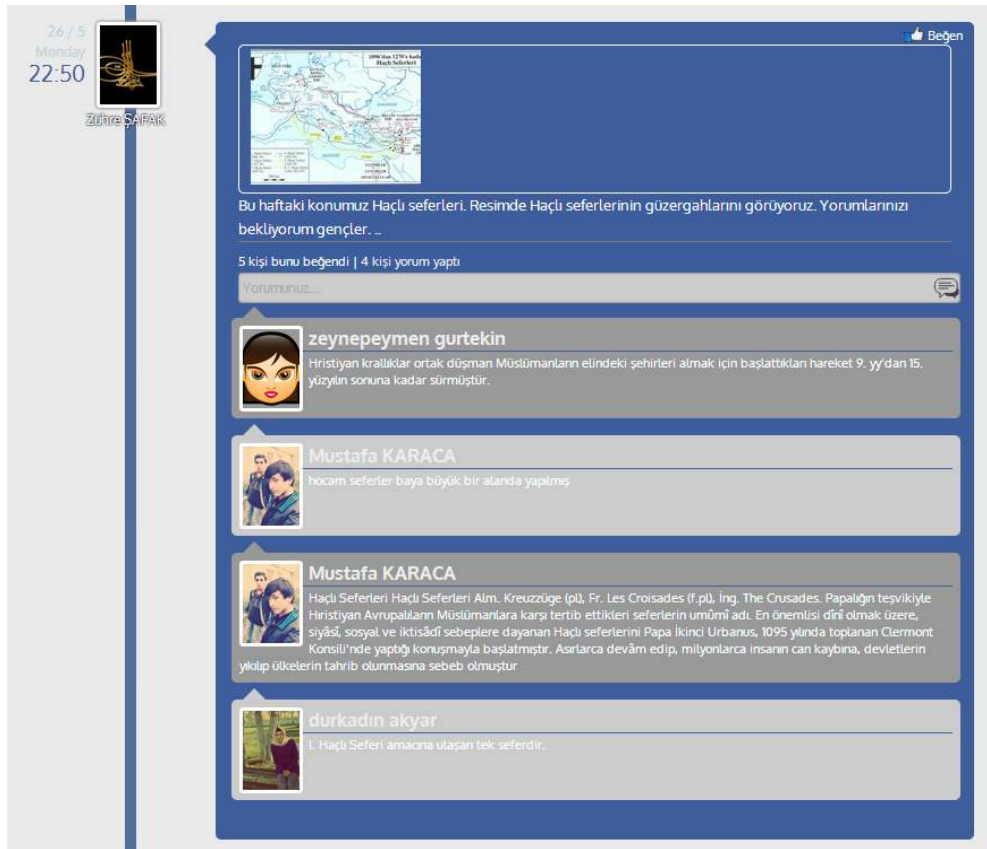

Resim 3.11 Sosyal ağın ana ekranının cep telefonlarından görünümü

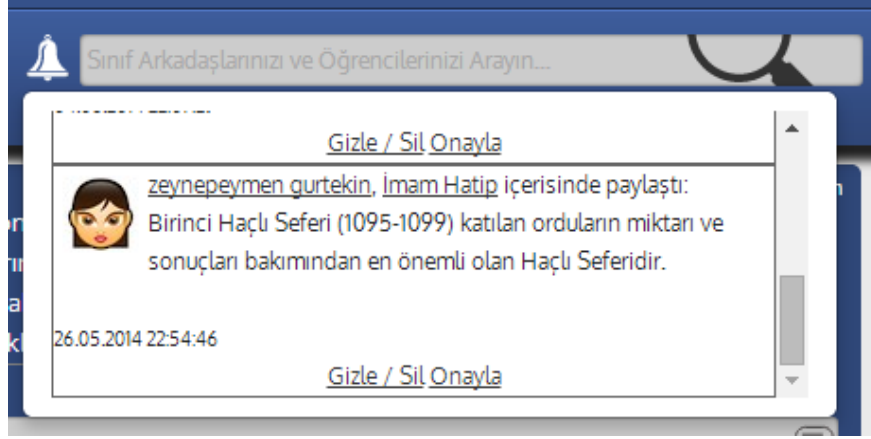
Bu özelliklerin yanı sıra diğer sosyal ağlarda yer alan gönderiler ve gönderilere link, çoklu ortam ürünleri (Resim 3.12), resimler ekleme (Resim 3.13), bildirimler (Resim 3.14), sınıf arkadaşlarını görüntüleme (Resim 3.15) gibi özellikler de geliştirilen sosyal ağda yer almaktadır.

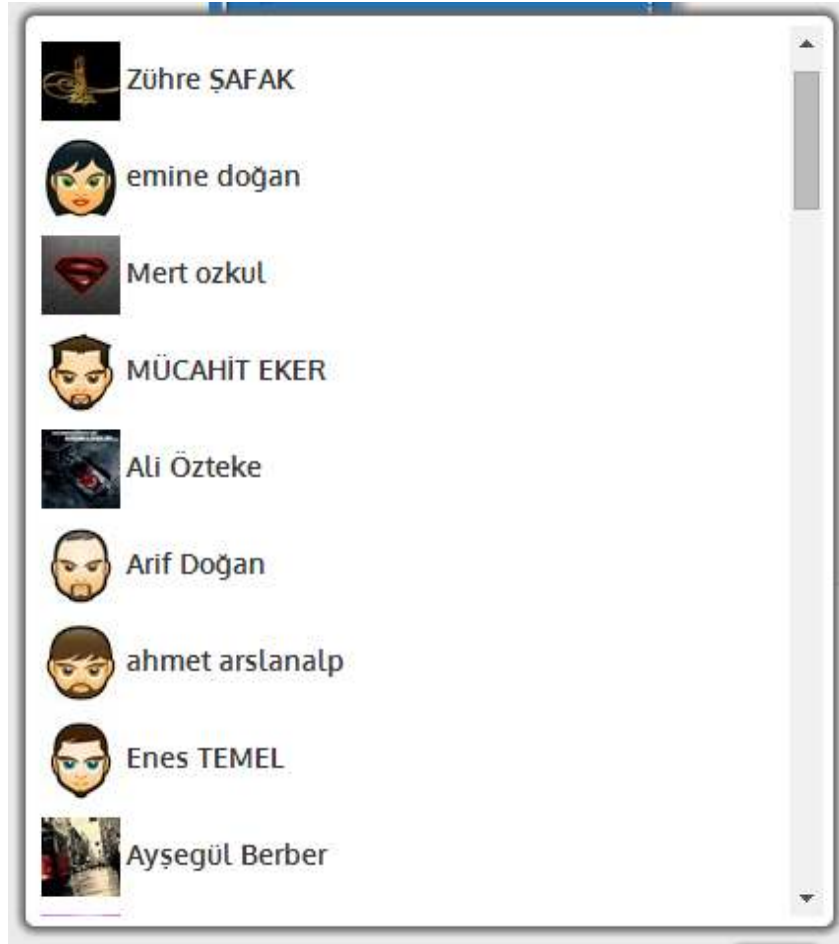
Resim 3.12 Grup içerisinde ders ile ilgili paylaşılmış bir video

Resim 3.13 Öğretmen tarafından paylaşılmış bir resim ve aldığı yorumlar

Resim 3.14 Öğretmenin öğrencilerin gönderilerini onayladığı bildirimler bölümü

Resim 3.15 Gruba katılmış öğrencilerin yer aldığı öğrenci listesi

3.2.2 Analiz

Şelale modelindeki ikinci aşama yazılımın ve geliştirme ekibinin özellikleri değerlendirilerek gereksinimlerin analiz edilmesidir. Bu noktada geliştirme ekibinde

araştırmacılar yer alacağı için araştırmacıların deneyimi bulunan asp.net teknolojisinden yararlanılması uygun görülmüştür. Bunun yanı sıra web 2.0'ın getirmiş olduğu istemci tabanlı görüntüleme teknolojilerinden ajax araçları ve verilerin tutulması için de MSSQL veri tabanı yönetim sistemi kullanılmıştır.

3.2.3 Tasarım

Sosyal ağın farklı cihaz türlerinde rahatlıkla görüntülenebilmesi için “responsive – duyarlı, esnek” web tasarım ilkeleri göz önüne alınmıştır. Responsive web tasarım, web sayfasının tasarım ve içeriğinin farklı kullanıcılar ve farklı cihazların ekran boyutu, platform ve yönlerine göre değişmesi ve uyum sağlaması gerektiğini öneren bir yaklaşımdır (Knight 2011).

Eğitsel sosyal ağın tasarımında var olan sosyal ağların tasarımına benzer olması göz önünde bulundurulmaya çalışılmıştır. Böylelikle kullanıcılar eski alışkanlıklarını devam ettirebilecekler ve ileriye ket vurmanın önüne geçilmiş olacaktır. Yine benzer şekilde hedef kitlenin yaş grubuna hitap edecek bir tasarım seçilmesi amacı güdülmüştür.

3.2.4 Kodlama

Tasarım süreci tamamlandıktan sonra kodlama sürecine geçilmiştir. .Net altyapısında geliştirilen eğitsel sosyal ağın programlama dili c#'dır. Kodlama süreci 3 ay sürmüştür.

3.2.5 Test

Şelale modeline göre geliştirilen yazılımların piyasa öncesi kontrollerinin yapıldığı aşaması test aşamasıdır. Bu süreçte yazılımlar hedef kitle tarafından kullanılır ve görülen olumsuzluklar geliştiricilere bildirilir. Test süreci sonunda yazılıma nihai hali verilir. Geliştirilen sosyal ağın test aşaması araştırma grubu ile yapılmıştır. Araştırmaya başlanmadan önce hem grubun sosyal ağı tanınması sağlanmış hem de bu kullanımları sonucunda gördükleri hataları bildirmeleri istenmiştir.

3.2.6 Kullanım ve Bakım

Yazılım geliştirmenin bu son sürecinde kullanıcılar yazılımı kullanmaya başlamışlardır. Her ne kadar şelale modelinde bu süreçte yazılıma müdahale edilmese de araştırmanın deneysel olması nedeni ile bu dönemde de görölen hatalar geliştiriciler tarafından giderilmeye çalışılmıştır.

3.2.7 Uygulamanın İşleyişi

Eğitsel sosyal ağ uygulamasında sistemin işleyişi şu adımları takip eder. Öncelikle öğretmen sisteme kayıt yapmak için kendisinden istenen bilgileri doldurur (Resim 3.16). Ardından e-posta adresine gelen doğrulama kodu ile sisteme ilk girişini yapar. Sisteme ilk girişte öğretmenden kişisel bilgileri istenir (Resim 3.17). Burada öğretmenden bir resim belirlemesi de istenir. Öğretmen ister kendi fotoğrafını ekler isterse de sistemde yer alan resimlerden birisini profil fotoğrafı olarak belirleyebilir.

Resim 3.16 Öğretmen kaydı yapmak için doldurulması gerekli form

Mavi Kurdele'ye hoşgeldiniz. Kullanmaya başlamadan önce sizden bazı bilgilerinizi almamız gerekiyor.
Lütfen aşağıdaki bilgileri eksiksiz doldurunuz."

Kişisel Bilgileriniz

Adınız
Soyadınız
Bayan
1 1 1940 Doğum Tarihiniz
Web Site Adresiniz

Okul Bilgileriniz

Okulunuzun Adını Yazınız Okulunuzu Bulamadıysanız Ekleyniz.

Resim Ekleyin

Varolan bir resmi seçin veya bilgisayarınızdan bir resim yükleyin.

Resim Seç
Dosya Seç Dosya seçilmedi
Bilgilerimi Kaydet

Resim 3.17 Kullanıcı kaydından sonra ilk girişte doldurulması gereken bilgiler

İlk girişini yaptıktan sonra öğretmen girdiği sınıfları veya dersleri temsil eden gruplarını oluşturmalıdır. Bir grup oluşturmak için gerekli bilgileri dolduran öğretmenin sonraki yapacağı iş öğrencilerini grubuna davet etmektir. Öğrenciler daha önce başka bir ders için kayıt olmuş iseler onları sistem üzerinden davet edebilirler. İlk defa kayıt olacak öğrenciler için iki farklı yöntem vardır. Birincisi öğretmen öğrencilerinin mail adreslerini biliyorsa onları gruba davet eden bir e-posta öğrencilerinin e-posta adreslerine sistem aracılığı ile gönderebilir (Resim 3.18). İkinci olarak da grup ekranının solunda yer alan grup kodunu öğrencilere bildirerek kayıt olmalarını isteyebilir.

Üye Olan Öğrencilerimi Davet Edeceğim
Öğrencim Mavi Kurdele Üyesi Değil
Öğrencilerinizi Davet Edin
denememail@hotmail.com
Ali KAYA
Listeye Ekle
Davet Et

Resim 3.18 Eğitsel sosyal ağa kayıtlı olmayan öğrencinin davet edilmesi

Öğrenciler kayıt olmak için ise ya öğretmenlerinin göndermiş oldukları e-postadaki (Resim 3.19) bağlantıya tıklayarak kayıt formunu doldururlar veya öğretmenlerinin vermiş olduğu grup kodunu öğrenci kayıt formundaki ilgili alana yazar ve kayıt formunu doldurabilirler. Bir grup kodu ile sisteme kayıt olan öğrenciler doğrudan o gruba eklenirler. Eğer farklı bir gruba kayıt olmak isterlerse o grubun öğretmenine erişerek davet edilmelerini sağlamalıdır.

Resim 3.19 Bir gruba davet edilen öğrencilere giden davet e-postası

Öğretmen ve öğrenciler gruba dâhil olduktan sonra paylaşımlara başlayabilirler. Öğrenciler grup içerisinde metin tabanlı gönderiler dışında anketler yayınlayabilirler ve isterlerse metin tabanlı gönderilerine bir bağlantı ve video, ses dosyası gibi çoklu ortam ürünleri ekleyebilirler. Öğretmenler ise öğrencilerden farklı olarak ödev, sınav ve etkinlik türünde paylaşımlarda bulunabilirler.

3.3 Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak, sosyal ağların eğitsel kullanımı ölçeği, eğitsel sosyal ağ kullanışlılık anketi ve veri çeşitleme amacı ile eğitsel sosyal ağın log(kayıt) verilerinden yararlanılmıştır.

3.3.1 Sosyal Ağların Eğitimde Kullanım Ölçeği

Bu ölçek Mazman (2009) tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilme aşamasında facebook sosyal ağının eğitsel bağlamda kullanımı ile ilgili literatür çalışmaları incelenmiş ve eğitsel kullanım ile ilgili iletişim, işbirliği ve materyal/kaynak paylaşımı olmak üzere 3 faktör ortaya konulmuştur. 11 madde ve 10'lu likert (1=Hiç katılmıyorum ve 10=Tamamen katılıyorum) tipinde geliştirilen ölçekte 6 madde iletişim, 3 madde işbirliği ve 2 madde de materyal/kaynak paylaşımı faktörlerini oluşturmaktadır. Maddelerin düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları 0,58 ile 0,81 arasında değişmektedir. Ölçeğin tümünün iç tutarlık katsayısı 0,938 olarak bulunmuştur. Ölçekte iletişim faktörünün iç tutarlık katsayısı 0,90; işbirliği faktörünün iç tutarlık katsayısı 0,85; kaynak ve materyal paylaşımı faktörünün iç tutarlık katsayısı ise 0,85 bulunmuştur (Mazman 2009). Ölçeğin kullanımından önce ölçekte yer alan facebook ibaresi sosyal ağ olarak değiştirilmiş ve geçerlilik çalışması için kullanımının uygunluğu amacı ile geliştiriciden ve uzmanlardan görüş alınmıştır.

Sosyal ağların eğitimde kullanımı ölçeğinin bu çalışma kapsamında uygulanması sonucunda ölçeğin cronbach alpha değeri 0,848 bulunmuştur. Bu bulgu doğrultusunda bu ölçeğin ortaöğretim dönemindeki öğrencilerde ve geliştirilen eğitsel sosyal ağ ortamında da güvenilir olduğu sonucuna ulaşılabilir.

3.3.2 Sosyal Ağ Kullanışlılık Anketi

Araştırmacılar tarafından geliştirilen bu anket kullanıcıların sosyal ağdaki özellikleri kullanım kolaylığını değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Ankette eğitsel sosyal ağın geneli ve belirli özelliklerinin kullanım kolaylıkları ile ilgili Evet / Kısmen / Hayır şeklinde cevaplandırılacak 15 soru yer almaktadır. Anket geliştirildikten sonra uzman görüşüne başvurulmuş ve geçerlik güvenilirliği, maddelerin açık ve anlaşılır olup olmadığı değerlendirilerek düzenlemeler yapılmış ve son hali verilmiştir.

3.3.3 Eğitsel Sosyal Ağ Kayıtları

Kullanıcı kayıtları, giriş zamanları ve sayıları, öğrenciler tarafından gönderilen

paylaşımlar gibi eğitsel sosyal ağ tarafından tutulan kayıtların incelemesi ile elde edilen verilerdir. Bu veriler sosyal ağın veri tabanından çekilmiş ve gün ve saat bazında öğrencilerin sistemdeki etkinlikleri incelenmiştir.

4. BULGULAR

4.1 Sosyal Ağın Eğitimde Kullanımı İle İlgili Bulgular

Bu bölümde sosyal ağın eğitimde kullanımı ile ilgili öğrencilerden alınan yanıtlar detaylı olarak incelenmiştir. Çizelge 4.1’de ölçeğe verilen cevapların ortalamaları verilmiştir. Faktörler bazında yapılan incelemelerde her bir faktördeki maddelerin aldığı puanların ortalamaları değerlendirildiğinde Çizelge 4.2’deki sonuç elde edilmiştir. Buna göre iletişim faktöründeki puanların ortalaması 8,03 ve standart sapması 1,68; işbirliği faktöründeki maddelerin puanları ortalaması 8,15 ve standart sapması 1,84; materyal ve kaynak paylaşımı faktöründeki maddelerin puanları ortalaması da 7,33 ve standart sapması da 2,67 olarak bulunmuştur.

Çizelge 4.1 Sosyal Ağ Eğitimde Kullanımı Ölçeğine Verilen Cevapların Ortalamaları

No	Madde	Min.	Maks.	Ort.	S.S.
1	Sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar.	1	10	7,53	2,59
2	Öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar.	3	10	9,25	1,60
3	Sınıf içi tartışmaların yürütülmesinde yararlıdır.	1	10	7,53	2,70
4	Ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesinde kullanışlıdır.	1	10	7,10	2,97
5	Okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılmasında etkilidir.	1	10	8,43	2,64
6	Ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesinde kullanışlıdır.	1	10	8,40	2,74
7	Ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulmasında kullanılır.	1	10	7,60	2,64
8	Derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulmasında yararlıdır.	1	10	8,65	1,94
9	Grup çalışmalarının yürütülmesinde kullanışlıdır.	1	10	8,20	2,62
10	Öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim sağlar.	1	10	7,03	3,11
11	Öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...) konusunda faydalıdır.	1	10	7,65	3,02

Çizelge 4.2 Faktörler bazında ölçek maddelerinin ortalamaları

Faktör	<i>n</i>	$\bar{X}$	$\bar{X}/n$	<i>ss</i>
İletişim	6	48,22	8,03	1,68
İşbirliği	3	24,45	8,15	1,84
Materyal / Kaynak Paylaşımı	2	14,67	7,33	2,67

İletişim faktörü ile ilgili olarak ölçekte yer alan 6 maddenin ortalaması 8,03 bulunmuştur. Bu bulgu ışığında eğitsel sosyal ağın iletişim ile ilgili özelliklerinin eğitim ortamlarında kullanılabileceği sonucuna varılabilir.

Sosyal ağda yer alan işbirliği ile ilgili özelliklerin eğitsel kullanımını ölçmek için ölçek içerisinde 3 adet madde bulunmaktadır. Öğrencilere uygulanan ölçek sonucunda bu üç maddenin ortalaması 8,15 bulunmuştur. Buna göre eğitsel sosyal ağ eğitimde işbirlikli öğrenme ortamı olarak kullanılabilir.

Materyal ve kaynak paylaşımı ile ilgili özelliklere bakıldığında bu özellikleri ilgilendiren 2 ölçek maddesinin ortalamasının 7,33 bulunduğu görülmektedir. Bu bulgu doğrultusunda eğitsel sosyal ağın materyal ve kaynak paylaşımı için kullanılabileceği sonucuna varılabilir.

4.2 Sosyal Ağın Kullanışlılığı İle İlgili Bulgular

Bu bölümde eğitsel sosyal ağ sitesini kullanan öğrencilerin eğitsel sosyal ağın kullanılışlılığına yönelik görüşleri ve bununla ilgili olarak yöneltilen sorulara verdikleri cevaplar ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Çizelge 4.3 “Sosyal ağa kolaylıkla üye olabildiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sosyal ağa kolaylıkla üye olabildiniz mi?	Frekans	Yüzde
Evet	27	67,5
Kısmen	11	27,5
Hayır	2	5
Toplam	40	100

“Sosyal ağı kolaylıkla üye olabildiniz mi?” sorusuna eğitsel sosyal ağ sitesini kullanan öğrencilerin %67,5’i evet yanıtı verirken %5’si hayır, %27,5’i kısmen olarak cevaplamıştır. Buna göre öğrencilerin büyük bir kısmının (n=27) eğitsel sosyal ağ sitesine zorluk çekmeden üye olabildikleri sonucu çıkarılabilir.

Çizelge 4.4 “Sosyal ağın özelliklerini öğrenmede zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sosyal ağın özelliklerini öğrenmede zorlandınız mı?	Frekans	Yüzde %
Evet	3	7,5
Kısmen	15	37,5
Hayır	22	55
Toplam	40	100

Eğitsel sosyal ağ sitesini kullanan öğrencilerin “Sosyal ağın özelliklerini öğrenmede zorlandınız mı?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde %7,5’un evet, %55’in hayır, %37,5’in ise kısmen olarak cevapladıkları görülmüştür. Bu yanıtlar doğrultusunda öğrencilerin çoğunluğunun (n=22) eğitsel sosyal ağın özelliklerini öğrenmede zorlanmadıkları görülmüştür.

Çizelge 4.5 “Sosyal ağın özelliklerinin kullanımında zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sosyal ağın özelliklerinin kullanımında zorlandınız mı?	Frekans	Yüzde %
Evet	8	20
Kısmen	14	35
Hayır	18	45
Toplam	40	100

Çizelge 4.5’de de görüldüğü üzere eğitsel sosyal ağı kullanan öğrenciler “sosyal ağın kullanımında zorlandınız mı” sorusuna %20 oranında evet, %45 oranında hayır, %35 oranında kısmen cevabı vermişlerdir. Buna göre öğrencilerin eğitsel sosyal ağın kullanımında bir miktar zorlandıkları söylenebilir.

Çizelge 4.6 “Sosyal ağın görsel tasarımını beğendiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sosyal ağın görsel tasarımını beğendiniz mi?	Frekans	Yüzde %
Evet	27	67,5
Kısmen	10	25
Hayır	3	7,5
Toplam	40	100

Ankette yer alan “sosyal ağ sitesinin görsel tasarımını beğendiniz mi” sorusuna anketi cevaplayan öğrencilerin %67,5’i evet, %7,5’i hayır, %25’i ise kısmen olarak cevaplamışlardır. Bu bulgular ışığında eğitsel sosyal ağın tasarımının öğrencilerin büyük çoğunluğu (n=27) tarafından beğenildiği sonucuna varılabilir.

Çizelge 4.7 “İlk kaydolduğunuzda kişisel bilgilerinizi kolayca düzenleyebildiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

İlk kaydolduğunuzda kişisel bilgilerinizi kolayca düzenleyebildiniz mi?	Frekans	Yüzde %
Evet	25	62,5
Kısmen	10	25
Hayır	5	12,5
Toplam	40	100

Eğitsel sosyal ağı kullanan öğrenciler sisteme ilk giriş yaptıklarında kişisel bilgileri istenmiştir. Buna yönelik olarak öğrencilere sorulan ilk kaydolduğunuzda kişisel bilgilerinizi kolayca düzenleyebildiniz mi sorusuna öğrencilerin %62,5’i evet, %12,5’i hayır, %25’i ise kısmen cevabı vermişlerdir. Bu bulgudan hareketle öğrencilerin profil bilgilerini oluşturmada zorlanmadıkları (n=25) sonucu çıkarılabilir.

Çizelge 4.8 “Grup içinde paylaşım yaparken zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Grup içinde paylaşım yaparken zorlandınız mı?	Frekans	Yüzde %
Evet	12	30
Kısmen	15	37,5
Hayır	13	32,5
Toplam	40	100

Çizelge 4.8’de görüldüğü üzere öğrenciler “grup içinde paylaşım yaparken zorlandınız mı” sorusunu %30 evet, %32,5 hayır, %37,5 kısmen şeklinde cevaplamışlardır. Buna göre öğrencilerin grup içerisinde paylaşımlarda bulunurken bir miktar zorlandıkları (n=12) sonucu çıkarılabilir.

Çizelge 4.9 “Öğretmeninize kolaylıkla mesaj gönderebildiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Öğretmeninize kolaylıkla mesaj gönderebildiniz mi?	Frekans	Yüzde %
Evet	22	55
Kısmen	15	37,5
Hayır	3	7,5
Toplam	40	100

Eğitsel sosyal ağı kullanan öğrenciler öğretmeninize kolaylıkla mesaj gönderebildiniz mi” sorusuna %55 oranında evet, %7,5 oranında hayır ve %37,5 oranında kısmen cevabı vermişlerdir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğunun (n=22) öğretmenlerine mesaj göndermede zorluk çekmedikleri anlaşılabılır.

Çizelge 4.10 “Sosyal ağdaki anket sistemini yararlı buldunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sosyal ağdaki anket sistemini yararlı buldunuz mu?	Frekans	Yüzde %
Evet	29	72,5
Kısmen	9	22,5
Hayır	2	5
Toplam	40	100

Öğrencilerin “sosyal ağdaki anket sistemini yararlı buldunuz mu” sorusuna verdikleri cevaplar %72,5 oranında evet, %5 oranında hayır, %22,5 oranında kısmen şeklinde olmuştur. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (n=29) sosyal ağdaki anket sistemini yararlı buldukları yargısına ulaşılabilir.

Çizelge 4.11 “Ödev gönderirken zorlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Ödev gönderirken zorlandınız mı?	Frekans	Yüzde %
Evet	6	15
Kısmen	15	37,5
Hayır	19	47,5
Toplam	40	100

Eğitsel sosyal ağda öğrencilerin ödev gönderimi ile ilgili olarak sorulan “ödev gönderirken zorlandınız mı” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar %15 oranında evet, %47,5 oranında hayır ve %37,5 oranında kısmen şeklindedir. Bu bulgular ışığında öğrencilerin ödev gönderiminde bir kısım zorluklar yaşadıkları sonucuna varılabilir.

Çizelge 4.12 “Sınavlarda sistemden kaynaklanan zorluk yaşadınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sınavlarda sistemden kaynaklanan zorluk yaşadınız mı?	Frekans	Yüzde %
Evet	4	10
Kısmen	12	30
Hayır	24	60
Toplam	40	100

Çizelge 4.12’de de görüldüğü şekilde öğrencilerin “sınavlarda sistemden kaynaklı zorluk yaşadınız mı” sorusuna verdikleri cevaplar %10 oranında evet, %60 oranında hayır, %30 oranında kısmen şeklinde gerçekleşmiştir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğunun (n=24) sınavlarda sistemle ilgili sorunu olmadığı anlaşılmıştır.

Çizelge 4.13 “Sistemde var olan kurdele ile ödüllendirme sistemini beğendiniz mi?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sistemde var olan kurdele ile ödüllendirme sistemini beğendiniz mi?	Frekans	Yüzde %
Evet	28	70
Kısmen	8	20
Hayır	4	10
Toplam	40	100

Öğrencilerin eğitsel sosyal ağdaki ödüllendirme sistemi ile ilgili görüşlerini almak için sorulan “sistemde var olan kurdele ile ödüllendirme sistemini beğendiniz mi” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar %70 oranında evet, %10 oranında hayır ve %20 oranına kısmen şeklinde gerçekleşmiştir. Dolayısı ile öğrencilerin büyük bir kısmının (n=28) ödüllendirme sistemini beğendikleri anlaşılabılır.

Çizelge 4.14 “Sosyal ağdaki etkinlikler özelliğini yararlı buldunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Sosyal ağdaki etkinlikler özelliğini yararlı buldunuz mu?	Frekans	Yüzde %
Evet	27	67,5
Kısmen	9	22,5
Hayır	4	10
Toplam	40	100

Çizelge 4.14’de de görüldüğü üzere “sosyal ağdaki etkinlikler özelliğini yararlı buldunuz mu” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar %67,5 evet, %10 hayır ve %22,5 kısmen olacak şekilde dağılım göstermiştir. Bu bulgular ışığında öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (n=27) sosyal ağdaki etkinlikler özelliğini yararlı buldukları sonucuna varılabilir.

Çizelge 4.15 “Mobil cihazınız ile sosyal ağa bağlandınız mı?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Mobil cihazınız ile sosyal ağa bağlandınız mı?	Frekans	Yüzde %
Evet	25	62,5
Kısmen	8	20
Hayır	7	17,5
Toplam	40	100

Sosyal ağın mobil kullanım oranının belirlenmesi için sorulan mobil cihazınız ile sosyal ağa bağlandınız mı sorusuna verilen öğrenci cevapları %62,5 ile evet, %17,5 ile hayır

ve %20 ile kısmen şeklinde sonuçlanmıştır. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin çoğunluğunun (n=25) sosyal ağı mobil cihazlardan bağlandığı sonucuna varılabilir.

Çizelge 4.16 “Mobil cihazdan paylaşımda bulundunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Mobil cihazdan paylaşımda bulundunuz mu?	Frekans	Yüzde %
Evet	14	35
Kısmen	5	12,5
Hayır	21	52,5
Toplam	40	100

Mobil cihazdan paylaşımda bulundunuz mu sorusuna verilen öğrenci cevapları %35 ile evet, %52,5 ile hayır ve %12,5 ile kısmen şeklinde sonuçlanmıştır. Buna göre öğrencilerin çoğunluğunun (n=21) mobil cihazlardan paylaşımda bulunmadıkları sonucuna varılabilir.

Çizelge 4.17 “Mobil cihazdan bağlanmayı yararlı buldunuz mu?” sorusuna yönelik yanıtların dağılımı

Mobil cihazdan bağlanmayı yararlı buldunuz mu?	Frekans	Yüzde %
Evet	30	75
Kısmen	6	15
Hayır	4	10
Toplam	40	100

Öğrencilere sorulan “mobil cihazlardan bağlanmayı yararlı buldunuz mu” sorusuna verilen cevaplara bakıldığında %75 evet, %10 hayır ve %15 kısmen oranında gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun (n=30) sosyal ağı bağlanırken mobil cihaz kullanımını yararlı buldukları sonucuna ulaşılabilir.

4.3 Sosyal Ağ Kayıtlarından Elde Edilen Bulgular

Bu başlıkta eğitsel sosyal ağın tuttuğu kayıtlardan elde edilen veriler incelenecektir. Eğitsel sosyal ağa uygulama süresince 52 öğretmen ve 637 öğrenci olmak üzere toplamda 689 giriş gerçekleştirilmiştir. Bu girişlerin gün ve saat bazında gerçekleştirilme sayıları Çizelge 4.18’de verilmiştir. Tabloda saatler, öğrencilerin derse girişi öncesi (00:00-08:59), ders saatleri(09:00-15:59), ve ders sonrası (16:00-23:59) olmak üzere 3 kısma ayrılmıştır.

Çizelge 4.18 Günler ve saatler bazında eğitsel ağa bağlanma sayıları

Saatler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar	TOPLAM
0-9	6	2	2	8	7	7	5	37
9-16	10	23	5	21	8	36	35	138
16-24	45	88	95	114	69	27	24	462
Toplam	61	113	102	143	84	70	64	637

Çizelge 4.18’de de görüldüğü üzere en çok sisteme girişler öğrencilerin ders günü olan ve öğretmenleri ile bir arada oldukları Salı ve Perşembe günleri gerçekleşmiştir. Yine hafta içi ders saatleri girişlere bakıldığında da bu günlerde belirgin bir fazlalık olduğu göze çarpmaktadır. Bu bulgu doğrultusunda öğrencilerin ders öncesi veya sonrasında eğitsel sosyal ağa bağlanıp güncellemeleri takip ettikleri sonucuna varılabilir.

Yine eğitsel sosyal ağdaki paylaşımlar yapıldıkları saatler bazında incelendiğinde ders saati öncesinde 3; ders saatleri süresince 46, ders saati sonrasında ise 129 paylaşım gerçekleştirildiği görülmektedir. Buna göre öğrencilerin ders saatleri sonrasında daha çok paylaşımda bulundukları söylenebilir.

Benzer şekilde paylaşımların gün bazında incelemesi sonucunda Çizelge 4.18’deki sonuç elde edilmiştir. Burada dersler günleri ile yapılan paylaşımlar arasında bir bağıntı görülmemiştir.

Çizelge 4.19 Haftanın günleri bazında yapılan paylaşım sayıları

Gün	Sayı
Pazartesi	35
Salı	32
Çarşamba	43
Perşembe	17
Cuma	16
Cumartesi	21
Pazar	14
TOPLAM	178

Eğitsel sosyal ağda öğrencilerin yapmış oldukları yorumların saatler bazında incelemesi yapıldığında ders saatleri öncesinde 5; ders saatleri süresince 15; ve ders saatleri sonrasında 104 olmak üzere toplamda 124 yorumda bulunulmuştur. Bu yorumların günler bazında dağılımı ise Çizelge 4.19'da verilmiştir. Bu iki tablodan hareketle öğrencilerin yaptığı yorumlar ile ders saatleri ve günleri arasında bir bağıntı görülmemiştir. Benzer şekilde günler bazında yapılan paylaşımlar ile yorumlar arasında da anlamlı bir ilişki görülememiştir.

Çizelge 4.20 Haftanın günleri bazında yapılan yorum sayıları

Gün	Sayı
Pazartesi	9
Salı	11
Çarşamba	40
Perşembe	29
Cuma	16
Cumartesi	8
Pazar	11
TOPLAM	124

Eğitsel sosyal ağdaki diğer özelliklerin kullanımları da incelendiğinde; 51 öğrenci ve 1 öğretmenin sisteme kayıt olduğu, öğretmen tarafından 3 anket paylaşıldığı ve bu anketlerde toplamda 568 oy kullanıldığı, öğretmene 17 mesaj gönderildiği, 1 sınav yapıldığı, yayınlanan ödev 30 öğrenci tarafından dosya gönderimi yapıldığı, öğrencilere toplam 58 ödül (kurdele) verildiği, 62 tanesi öğretmen tarafından olmak üzere toplamda 689 sistem girişi gerçekleştirildiği, öğretmen tarafından yazılan 17 tane dâhil olmak üzere yayınlanan 195 gönderiye 131 adet yorum yazıldığı ve bu gönderilerin toplam beğeni sayısının 929 olduğu görülmüştür.

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

5.1 Sonuç

Bu araştırmada eğitsel sosyal ağların eğitimde iletişim, işbirliği ve kaynak / materyal paylaşımında kullanılması sonucunda eğitimde kullanılabilirliği ve sınıf yönetimine etkileri araştırılmıştır. Araştırmanın bir diğer amacı da bir eğitsel sosyal ağ geliştirilerek bu ağın eğitim ortamında kullandırılması ve öğrenciler tarafından kullanılabilirliğin değerlendirilmesinin sağlanmasıdır. Araştırma süresince öncelikli olarak bir eğitsel sosyal ağ sitesi geliştirilmiş ve site www.mavikurdele.net adresinden yayına başlamıştır. Ortaöğretim düzeyinde gerçekleştirilen ve 6 hafta süren uygulama sonunda uygulanan ölçek, anket ve kayıt dosyaları betimsel yöntemlerle analiz edilmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırma sorularından ilki sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgilidir. Bununla ilgili bulgular incelendiğinde öğrencilerin bu sosyal ağı, eğitimde iletişim amacı ile kullanılabilir bulduklarını göstermektedir. Sınıf yönetiminin önemli bir boyutu olan iletişim, öğrencilerin öğretmene ve dolayısı ile derse karşı tutumunda önemli bir etkidir. Sosyal ağ sitesinin öğrenci - öğretmen iletişimini kolaylaştırmış olması öğrenciler ve öğretmenin ilişkileri okul dışında da devam ettirebilmelerine imkan tanımıştır. Burada elde edilen bulgular Baran (2010) ile benzerlik göstermektedir. Keleş ve Demirel (2011) tarafından da ifade edildiği üzere sosyal ağlar aynı zamanda öğrenciler arasındaki iletişimi de güçlendirmektedir. Aynı zamanda kendini ifade etmekte güçlük çeken öğrencilerin sosyalleşmesi için de uygun ortamlardır.

Öğrenciler arasındaki iletişimin gelişmesi, soru-cevap şeklindeki çalışmalar, yardımlaşmalar işbirlikli bir öğrenme ortamının oluşmasına da olanak tanımaktadır. Bir diğer araştırma konusu olan eğitsel sosyal ağlardaki işbirliği konusundaki bulgular Mazman (2009), Ekici (2012) ve Yapıcı ve Hevedanlı (2014) ile uyumludur. Sosyal ağın eğitimde kullanımı ile ilgili ölçek bulgularından elde edildiği üzere öğrencilerin büyük bir kısmı eğitsel sosyal ağların işbirlikli öğrenme için kullanılabileceği görüşündedirler. Sosyal ağ sitesi üzerinde verilen görevlerin yerine getirilmesinde öğrencilerin birbirlerine yardım etmeye istekli olmaları bunu kanıtlar niteliktedir.

Keleş ve Demirel (2011) sosyal ağlarda paylaşılan dersle ilgili içeriklerin öğrenciler tarafından ilgi çekici bulunduğunu ve öğrenci ve öğretmenlere ders süresince kolaylık sağladığını belirtmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular da bu yönde olup, öğrenciler eğitsel sosyal ağ sitesinin kaynak ve materyallerin paylaşımı konusunda kullanılabilir olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Kalafat ve Göktaş (2011), sosyal ağlarda paylaşılan çoklu ortam içeriklerinin daha etkili bir eğitim ortamı oluşturduğunu ifade etmişlerdir.

Sosyal ağın kullanışlılığı ile ilgili veriler incelendiğinde öğrencilerin eğitsel sosyal ağı çoğunlukla kullanışlı buldukları görülmektedir. Öğrencilerin en çok kullanışlı buldukları özellikler mobil cihazlardan bağlanabilme (%75), anket (%72,5) ve kurdele ile ödüllendirme (%70) olarak göze çarpmaktadır.

İnternetin neredeyse istenilen her yerden bağlanılabildiği, bireylerin hemen her gittiği yerde sosyal ağ sitesi hesaplarını takip ettiği günümüzde bu avantajın eğitsel bağlamda kullanılmaması düşünülemez. Mobil cihazlardan eğitsel sosyal ağa bağlanılabilmesi öğrencilerin hem öğretmenleri, hem sınıf arkadaşları hem de ders içeriklerinden sürekli olarak yararlanabilmelerine olanak sağlamaktadır. Öğrencilerin en çok mobil cihazlardan bağlanma özelliğini kullanışlı bulmalarının nedeni de bu olarak gösterilebilir.

Beğenilen özelliklerin bir diğeri olan anket özelliği öğreticilere ders içerisinde anlık olarak dönüt alma imkânı sağlar. Öğretmenler ders süresince veya sonrasında derste ki bir durumu değerlendirmelerini isteyebilir. Benzer şekilde okulda ve sınıfta demokrasi kültürünün oluşturulması ve devam ettirilmesinde de anketler etkilidir. Öğrenciler tarafından beğenilmesinin nedeni olarak bireylerin ders ve öğreticinin verdiği diğer kararlar üzerinde hak sahibi olma istekleri görülebilir.

Eğitsel sosyal ağdaki kurdele ile ödüllendirme özelliği bireyleri derse motive etmenin yanı sıra istenmeyen davranışların önüne geçmek için de kullanılabilir. Uygulama süresince öğrencilere verilen ödüller bireylerin eğitsel sosyal ağa karşı olan tutumlarında olumlu bir etkiye neden olmuştur. Benzer bir etkinin hem derse hem de öğretmene karşı da olması beklenebilir.

5.2 Öneriler

5.2.1 Eğitimcilerle Öneriler

Sosyal ağların eğitimde kullanımının giderek yaygınlaşması araştırmada farklı yerlerde belirtilen bazı problemleri de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle eğitimciler etkili öğrenme ortamları oluşturmak istiyorlar ise öğrencilerin normal sosyal ilişkilerini yürüttükleri sosyal ağ siteleri ile eğitimde kullanılacak sosyal ağları birbirlerinden ayırmalıdır. Eğitsel sosyal ağlar ise bu ayrımı gerçekleştirebilecek sosyal yazılımlar olarak karşımıza çıkmakta ve giderek yaygınlaşmaktadır. Eğitsel sosyal ağ siteleri;

- Karma öğrenme yöntemlerinde okul ortamları dışında öğrencilerin informal öğrenmeleri devam ettirebilmeleri ve öğretmenleri ile sürekli iletişim kurabilmeleri amacı ile kullanılabilir
- Uzaktan öğretimde öğrenme yönetim sistemleri yerine kullanılarak ders materyallerinin öğrencilere ulaştırılması sağlanabilir. Aynı zamanda öğrenme yönetim sistemlerinde eksik görülen sosyal ilişkilerin devam ettirilebilmesinde kullanılabilir.
- Var olan sosyal ağların eğitimde kullanılmasında karşılaşılan kimlik karmaşası, dikkat dağıtıcı unsurlar, kimlik hırsızlığı, siber zorbalık gibi problemlerin önlenmesinde kullanılabilir.
- Eğitsel sosyal ağlara veliler ve okul idarecileri de dâhil edilerek okul ortamının tüm öğeleri sanal ortama taşınabilir. Böylelikle sanal bir okul kültürü geliştirilebilir.
- Öğretmenler kendi gruplarını oluşturarak zümredeşleri ile bilgi paylaşımında bulunabilir. Kendi eğitim bölgelerindeki veya bölge dışından diğer öğretmenlerle sosyal ağlarını genişletebilirler.
- Eğitim sürecine okul dışından katılan eğitim denetmenleri, rehberlik faaliyetlerini eğitsel sosyal ağlar üzerinden yürütebilirler. Böylelikle normalde rehberlik çalışmaları yılda bir veya iki gün ile sınırlı olan eğitim denetmenleri, bu görevlerini yıl boyu sürdürebilirler.

5.2.2 Araştırmacılara Öneriler

- Eğitsel sosyal ağ sitelerinin kullanımı farklı eğitim kademelerinde tekrar ettirilip kullanılabilirliği ve etkililiği araştırılabilir.
- Eğitim sürecinin diğer aktörleri olan veliler, idarecilerin de eğitsel sosyal ağları kullanımları sağlanarak görüşleri değerlendirilebilir.
- Eğitim denetmenlerinin eğitsel sosyal ağlar üzerinden rehberlik yapmalarına imkân tanıyan bir ortam geliştirilip rehberlik etkinliklerinin yararları incelenebilir.
- Mümkünse bir eğitim bölgesinin tamamı eğitsel sosyal ağa dâhil edilerek okullar arasındaki etkileşimler, zümredaş öğretmenler arasındaki paylaşımlar incelenebilir.
- Birbirinden ayrı eğitim bölgelerindeki okulların eğitsel sosyal ağları kullanımı sağlanarak farklı demografiklerdeki öğrencilerin eğitsel sosyal ağları kullanım ve benimseme durumları incelenebilir.
- Farklı araştırma yöntemleri izlenerek eğitsel sosyal ağların akademik başarı, derse ilgi, motivasyon gibi çeşitli değerışkenlere olan etkisi incelenebilir.

6. KAYNAKLAR

- Alexander, B. (2006). Web 2.0: A new wave of innovation for teaching and learning?. *Educause Review*, **41(2)**: 32-44.
- Aslan, B. (2007). Web 2.0 Teknikleri Ve Uygulamaları. XII. Türkiye’de Internet” Konferansı, Bilkent Üniversitesi, Ankara, 8-10 Kasım, 351-357.
- Aydın, A. (2011). Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Balay, R. (2009). Sınıf Yönetimi. R. Balay içinde, 2000’li Yıllarda Sınıf Yönetimi. Maya Akademi, Ankara, 1-9.
- Balyer, A. (2011). Sınıf Ortamının Fiziksel Düzeni. S. Peker, ve Y. İnandı içinde, Sınıf Yönetimi. Karahan Yayınevi, Adana, 99-119.
- Baran, B. (2010). Facebook as a formal instructional environment. *British Journal of Educational Technology*, **41(6)**: 146-149.
- Başar, H. (2011). Sınıf Yönetimi. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Bates, T. (2011). Understanding web 2.0 and its implications for e-learning. *In Web*, **(2)**: 21-41.
- Boyd, D. M. and Ellison, N. B. (2007), Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, **13**: 210–230. **Doi**: 10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x
- Boyd, D. M. (2006). Friends, friendsters, and top 8: Writing community into being on social network sites. *First Monday*, **11**:12-23.
- Brady K.P, Holcomb L.B., Smith B.V. (2010). The use of alternative social networking sites in higher educational settings: A Case Study of the e-Learning benefits of Ning in education, *Journal of Interactive Online Learning*, **9(2)**: 151-170.
- Brophy, J. (1988). Educating teachers about managing classrooms and students. *Teaching and Teacher Education* **4(1)**: 1-18.
- Bull, G., Thompson, A., Searson, M., Garofalo, J., Park, J., Young, C., and Lee, J. (2008). Connecting informal and formal learning experiences in the age of

participatory media. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, **8(2)**: 100-107.

Cabero-Almenara, J., Marín-Díaz, V. (2014). Educational possibilities of social networks and group work. University students' perceptions. *Comunicar*, **21(42)**: 173-180.

Celep, C. (2008). Sınıf Yönetiminde Kuram ve Uygulama. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.

Demirel, Ö. (2007). Öğretme Sanatı. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.

Dogoriti, E., Pange, J., and Anderson, G. (2014). The use of social networking and learning management systems in English language teaching in higher education. *Campus-Wide Information Systems*, **31(4)**: 7-17.

Ebner, M. (2007), "E-Learning 2.0 = e-Learning 1.0 + Web 2.0?," Availability, Reliability and Security, The Second International Conference, 1235-1239. **doi:** 10.1109/ARES.2007.74

EDUCAUSE Learning Initiative, New Media Consortium, and EDUCAUSE Learning Initiative (2007). The Horizon Report. Available at: www.nmc.org/pdf/2007_Horizon_Report.pdf.

Ellison, N. B. Boyd, d. (2013). Sociality Through Social Network Sites. Dutton W. H, in The Oxford Handbook Of Internet Studies. Oxford University Press, UK, 151-172.

Ellison, N. B., Steinfield, C., and Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook "friends:" Social capital and college students' use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, **12(4)**: 1143-1168.

Ellison, N. (2008). Introduction: Reshaping Campus Communication And Community Through Social Network Sites. In G. Salaway, J. B. Caruso, and M. R. Nelson, The ECAR Study of Undergraduate Students and Information Technology. EDUCAUSE, Colorado, USA, 19-32.

Ekici, M. (2012). Öğretim İlke Ve Yöntemleri Dersinde Sosyal Ağlar Ve İşbirlikli Öğrenme Yöntemlerinin Erişi Düzeyine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans

- Tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Ekici, G. (2009). Öğretim Yönetimi. E. Karip içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 71-112.
- Fox S., Rainie L. (2014). The Web at 25 in the U.S., Washington, DC: The Pew Research Center. Available At: <http://www.pewinternet.org/2014/02/27/the-web-at-25-in-the-u-s/> Erişim Tarihi : 7.7.2014.
- Gordon, T. (1997). E.Ö.E. Etkili Öğretmenlik Eğitimi. Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- Greenhow C., Robelia B., and Hughes J. E. (2009). Learning, teaching, and scholarship in a digital age: Web 2.0 and classroom research: What path should we take now? *Educational Researcher* **38**: 246-259. doi:10.3102/0013189X09336671
- Güçlü, N. (2007). Sınıf İçi İletişim ve Etkileşim. Küçükahmet L. içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 17-55.
- Gündüz, Y. (2011). Eğitim Programı ve Plan Etkinlikleri. Y. İnandı içinde, Sınıf Yönetimi. Karahan Yayınevi, Adana. 123-140.
- Güven M. (2009) Ana-Baba ile İlişkiler. E. Karip içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 233-249.
- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*, **7(1)**: 604-634.
- Işık, H. (2012). Öğrenme Ortamlarının Fiziksel Düzeni. M. Şişman, ve S. Turan içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 61-76.
- Kalafat, Ö., Göktaş, Y. (2011). Sosyal Ağların Yükseköğretimde Kullanımı: Gümüşhane Üniversitesi, Facebook Örneği. 5th International Computer and Instructional Technologies Symposium, Fırat Üniversitesi, Elazığ, 22-24 Eylül, 948-953.
- Karasar, N. (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Nobel Yayınları, Ankara.
- Karslı, M. D. (2012). Sınıfta Öğrenme Zamanının Yönetimi. M. Şişman, ve S. Turan içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 147-163.

- Keleş, E., Demirel, P. (2011). Bir Sosyal Ağ Olarak Facebook'un Formal Eğitimde Kullanımı. 5th International Computer and Instructional Technologies Symposium, Fırat Üniversitesi, Elazığ, 22-24 Eylül, 156-163.
- Kert, S. B., Kert, A. (2010). The usage potential of social network sites for educational purposes. *International Online Journal of Educational Sciences*, **2(2)**: 486-507.
- Knight, K. (2011). Responsive web design: What it is and how to use it. *Smashing Magazine*, **12**: 234-269.
- Kohut, A. (1999). The Internet News Audience Goes Ordinary. Washington, DC: The Pew Research Center. Available At: <http://www.people-press.org/1999/01/14/section-i-basic-patterns-of-internet-use/> Erişim Tarihi : 16.07.2014.
- Kwan, G. C. E., Skoric, M. M. (2013). Facebook bullying: An extension of battles in school. *Computers in Human Behavior*, **29(1)**: 16-25.
- Mazman, S. G. (2009). Sosyal Ağların Benimsenme Süreci Ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Maloney, E. J. (2007). What Web 2.0 can teach us about learning? *Chronicle of Higher Education*, **53(18)**: B26.
- McConnell S. (1996). Rapid Development: Taming Wild Software Schedules. Microsoft Press, Washington, USA.
- McLoughlin, C., Lee, M. J. (2007). Social Software And Participatory Learning: Pedagogical Choices With Technology Affordances In The Web 2.0 Era. In ICT: Providing Choices For Learners and Learning. Proceedings Ascilite Singapore 2007. 664-675.
- Mejias, U. (2005). A nomad's guide to learning and social software. *The Knowledge Tree: An E-Journal of Learning Innovation*. <http://blog.ulisesmejias.com/2005/11/01/a-nomads-guide-to-learning-and-social-software/> Erişim tarihi : 11.08.2014.
- MMS Education (2012). Survey of K-12 educators on social networking, *Online*

Communities, and Web 2.0 Tools. http://home.edweb.net/wp-content/uploads/2012_Educators-and-Social-Mediaweb.pdf Erişim tarihi : 11.08.2014.

Moreno, J. L. (1937). Sociometry in relation to other social sciences. *Sociometry*, **1(1/2)**: 206-219.

Munoz, C., Towner, T. (2009). Opening Facebook: How To Use Facebook in The College Classroom. Society for Information Technology and Teacher Education International Conference, South Carolina, United States of America, 2-6 March 2623-2627.

Murugesan, S. (2007). Understanding Web 2.0. *IT Professional*, **9(4)**: 34-41.

O'reilly, T. (2007). What is Web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software. *Communications and Strategies*, **65(1)**: 17-37.

Otrar, M., Ekşi, H., Durmuş, A. (2011). Sınıfın Fiziksel Yapısı ve Organizasyonu. M. Gürsel içinde, Sınıf Yönetimi. Eğitim Kitabevi, Konya. 33-49.

Özden, Y. (2009). Sınıf İçinde Öğrenme Öğretme Ortamının Düzenlenmesi. E. Karip içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 35-68.

Öztürk, B. (2009). İstenmeyen Davranışların Yönetimi. E. Karip içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 149-191.

Peker, S., İnandı, Y. (2011). Sınıf Yönetimi İle İlgili Kavramlar ve Olgular. Y. İnandı içinde, Sınıf Yönetimi. Karahan Kitabevi, Adana. 1-12.

Pugliese L, (2012). A Post LMS World, Educause Review, New Horizons, Vol. 47, Nr. 1, Available at : <http://www.educause.edu/ero/article/post-lms-world> Erişim Tarihi: 21.07.2014.

Roblyer, M. D., McDaniel, M., Webb, M., Herman, J., Witty, J. V. (2010). Findings on Facebook in higher education: A comparison of college faculty and student uses and perceptions of social networking sites. *The Internet and Higher Education*, **13(3)**: 134-140.

Royce, W. W. (1970). Managing the development of large software systems. *In Proceedings of IEEE WESCON*. **26 (8)**: 328-388.

- Sanders, K. S. S. (2012). An Examination of the Academic Networking Site Edmodo on Student Engagement and Responsible Learning, Doctoral Dissertation, University Of South Carolina. South Carolina, USA.
- Seaman, J., Tinti-Kane, H. (2013). Social Media for Teaching And Learning, Pearson Learning Solutions and Babson Survey Research Group <http://www.pearsonlearningsolutions.com/higher-education/social-media-survey.php> Erişim Tarihi : 11.08.2014.
- Selwyn, N. (Ed.). (2008). Education 2.0?: Designing the Web for Teaching and Learning: a Commentary. Teaching and Learning Research Programme.
- Smith, B. V. (2009). Use of Online Educational Social Networking in a School Environment. Unpublished Master's Thesis. North Carolina State University Graduate Faculty, Raleigh, North Carolina, USA.
- Teyfur, M., elikten, M. (2009). Yapılandırmacı Sınıf Yönetim Kuralları. M. elikten içinde, Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre Sınıf Yönetimi. Anı Yayıncılık, Ankara. 175-202.
- Toetenel L. (2014). Social networking: a collaborative open educational resource, *Computer Assisted Language Learning*, **27(2)**: 149-162.
- Turan, S. (2012). Sınıf Yönetiminin Temelleri. M. Şişman, ve S. Turan içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 2-15.
- Tutkun, Ö. F. (2008). Sınıf Düzeni. Z. Kaya içinde, Sınıf Yönetimi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara. 235-265.
- Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psycho-Logical Processes. Harvard University Press, Cambridge, UK.
- Yapıcı, İ. Ü., Hevedanlı, M. (2014). Educational use of social networks: Facebook case study. *European Journal of Research on Education , Special Issue: Educational Technology and Lifelong Learning*, 16-21.
- Yüksel, A. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Değerlendirilmesi (Afyonkarahisar İli Örneği). Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Wasserman, S., Faust, K. (1994). "Social Network Analysis in the Social and Behavioral Sciences". Social Network Analysis: Methods and Applications. Cambridge University Press. Cambridge, UK. 1–27.

Windschitl, M. (1998). Research news and comment: the www and classroom research: what path should we take? *Educational Researcher*, **27(1)**: 28-33.

İnternet Kaynakları

1. <http://www.pewinternet.org/fact-sheets/social-networking-fact-sheet/>, 14.08.2014
2. http://expandedramblings.com/index.php/by-the-numbers-17-amazing-facebook-stats/#.U8qijv1_vus, 05.07.2014
3. <http://www.campaigntr.com/2014/02/20/68209/facebook-turkiye-rakamlarini-acikladi/>, 05.07.2014
4. <http://www.oxagile.com/company/blog/the-waterfall-model/>, 23.08.2014
5. <http://agileintro.wordpress.com/2008/01/04/waterfall-vs-agile-methodology/>, 23.08.2014
6. <http://www.udemy.com/blog/agile-vs-waterfall/>, 23.08.2014

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Cemil GÜNDÜZ
Doğum Yeri ve Tarihi : Uşak – 01.01.1987
Yabancı Dili : İngilizce
İletişim (Telefon/e-posta) : 0555 692 5294 - cemil.gunduz@usak.edu.tr

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl)

Lise : Uşak Orhan Deniz Anadolu Lisesi 2004
Lisans : Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim
Teknolojileri Eğitimi 2008
Yüksek Lisans :

Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl : Milli Eğitim Bakanlığı 2008-2013
Uşak Üniversitesi 2013-

Yayınları (SCI ve diğer) :

Diğer konular

EKLER

Ek 1. SOSYAL AĞ EĞİTSEL KULLANIM ÖLÇEĞİ

Aşağıda uygulama süresince kullanmış olduğunuz sosyal ağın eğitsel amaçlı kullanımına ilişkin ifadeler yer almaktadır. Bu ifadelere katılıp katılmadığınız belirtiniz. 1-Hiç katılmıyorum 10-Tamamen katılıyorum anlamına gelmektedir.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar.										
2	Öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar.										
3	Sınıf içi tartışmaların yürütülmesinde yararlıdır.										
4	Ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesinde kullanışlıdır.										
5	Okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılmasında etkilidir.										
6	Ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesinde kullanışlıdır.										
7	Ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulmasında kullanılır.										
8	Derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulmasında yararlıdır.										
9	Grup çalışmalarının yürütülmesinde kullanışlıdır.										
10	Öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim sağlar										
11	Öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...) konusunda faydalıdır.										

Ek 2. SOSYAL AĞ KULLANIŞLILIK ANKETİ

Değerli Öğrenciler;

Bu anket formu “Sınıf Yönetimi İçin Bir Sosyal Ağ Uygulaması Geliştirilmesi” adlı araştırma kapsamında Sosyal Ağı Kullanışlılığı ve Eğitim Amaçlı Kullanılması hakkında bilgi toplamayı amaçlamaktadır.

Anket üç kısımdan oluşmakta olup, üç tanesi açık uçlu olmak üzere toplam 29 soru yer almaktadır. Anketin doldurulması ortalama 15 dakikanızı alacaktır. Araştırmaya katılmak gönüllülük esasına dayalıdır. Araştırma sırasında sizden alınan bilgiler araştırmacıda saklı kalacak ve toplanan veriler yalnızca bilimsel amaçla kullanılacaktır. Ankette bulunan sorulara vereceğiniz yanıtların doğruluğu, araştırmanın niteliği açısından oldukça önemlidir. Bu nedenle, ankette bulunan sorulara içtenlikle yanıt vermenizi rica eder, katılımınız için teşekkür ederim.

Öğrt. Gör. Cemil GÜNDÜZ

SOSYAL AĞ KULLANIŞLILIK ANKETİ

1. Aşağıda uygulama süresince kullanmış olduğunuz sosyal ağın kullanımı ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Kendinize uygun gördüğünüz seçeneklerden her soru için bir adet seçiniz.

No	Madde	Hayır	Kısmen	Evet
1	Sosyal ağa kolaylıkla üye olabildiniz mi?			
2	Sosyal ağın özelliklerini öğrenmede zorlandınız mı?			
3	Sosyal ağın özelliklerinin kullanımında zorlandınız mı?			
4	Sosyal ağın görsel tasarımını beğendiniz mi?			
5	İlk kaydolduğunuzda kişisel bilgilerinizi kolayca düzenleyebildiniz mi?			
6	Grup içinde paylaşım yaparken zorlandınız mı?			
7	Öğretmeninize kolaylıkla mesaj gönderebildiniz mi?			
8	Sosyal ağdaki anket sistemini yararlı buldunuz mu?			
9	Ödev gönderirken zorlandınız mı?			
10	Sınavlarda sistemden kaynaklanan zorluk yaşadınız mı?			
11	Sistemde var olan kurdele ile ödüllendirme sistemini beğendiniz mi?			
12	Sosyal ağdaki etkinlikler özelliğini yararlı buldunuz mu?			
13	Mobil cihazınız ile sosyal ağa bağlandınız mı?			
14	Mobil cihazdan paylaşımda bulundunuz mu?			
15	Mobil cihazdan bağlanmayı yararlı buldunuz mu?			

Ek 3. UYGULAMA İZİNLERİ

Evrak Tarih ve Sayısı: 09/05/2014-17375

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 70813604-044-
Konu : Anketler

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 10.04.2014 tarih ve 95624635-044-13454 sayılı yazı.
b) 06.05.2014 tarih ve 29425508/42/1782831 sayılı yazı.

Enstitünüz İnternet ve Bilişim Teknolojileri Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Cemil GÜNDÜZ'ün "Sınıf Yönetimi İçin Bir Sosyal Ağ Uygulaması Geliştirmesi" tez çalışmasında kullanılmak üzere Uşak Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki Anadolu İmam Hatip Lisesi ve İzzettin Çalışlar Liselerinde 9. sınıf öğrencilerine anket uygulaması yapabilmesine ilişkin ilgi yazı ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof.Dr. Süleyman TAŞGETİREN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

EK :
1-İlgi yazı ve ekleri (8 sayfa)

ASLI GİBİDİR

Evrakın Doğrulanması İçin : <http://193.255.51.76/enVision/Dogrula/LCKMMR>

Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Kampüsü Rektörlük Binası B Blok Kat:1 Afyon
Tel:0272 2281124 Faks:0272 2281181
E-Posta :gensek@aku.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesiyle gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek 3. UYGULAMA İZİNLERİ (Devamı)

T.C.
UŞAK VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 29425508/42/1782831
Konu: MEM'e bağlı Kurumlarda
Araştırma İzni

06/05/2014

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
AFYON

- İlgi: a) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07.03.2012 tarih ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı. (2012/13 sayılı Genelge)
b) Afyon Kocatepe Üniversitesinin 14/04/2014 tarih ve 70813604-044 sayılı yazıları.

İlgi (b) yazı ile müdürlüğümüze bağlı kurumlarda araştırma yapmak istenmektedir. İlimiz merkezinde yapılacak anket ve araştırma uygulaması ile ilgili anket formları yazınız ekinde gönderilmiş olup, ilgi(a) genelge gereğince değerlendirmesi yapılarak Sınıf yönetimi için Bir Sosyal Ağ Uygulaması Geliştirme Anket çalışması gönüllülük esasına dayalı, okul idaresinin uygun gördüğü zaman aralıklarında uygulanması ve araştırma sonucunda proje raporunun dijital ortamda müdürlüğümüze teslim edilmesi, araştırma sonucunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılması koşulu ile uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ŞAHİN
İl Milli Eğitim Müdür V.

ADI-SOYADI	UNVANI	Araştırma Konusu	Müracaat Tarih ve Sayısı
Cemil GÜNDÜZİ	Yüksek Lisans Öğrencisi	Sınıf yönetimi için Bir Sosyal Ağ Uygulaması Geliştirme	17/04/2014 1565489

ASLI GIBİDİR

06 05 14

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi: <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 914a-5707-3ac7-9e2d-bd8d kodu ile yapılabilir.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü / UŞAK
Kurtuluş Mh. Enstitü Sk No:11
e-posta: istatistik64@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: O.DERCİ / Şef
Tel: (0 276) 2233990
Faks: (0276) 2233989